

CORTES DE VALENCIA DE 1360

El motivo de reunir estas Cortes es, como en la anterior, la obtención de recursos económicos con que proseguir la guerra entablada con el rey castellano.¹

Para ello fueron remitidas cartas de convocatoria a los distintos brazos del reino, desde Zaragoza, el 24 de abril de 1360, en las que puede observarse ligeras modificaciones de estilo. Así, en aquellas dirigidas a los eclesiásticos se dice "requerimus et monemus", expresión sustituida por "mandamus et monemus" cuando se destinan a nobles, milites y generosos. A las ciudades y villas reales con los términos "dicimus et mandamus", se expresa la obligación que tienen de nombrar síndicos y procuradores con pleno poder para que, en representación de las mismas comparezcan en la fecha prevista, 12 de mayo en Valencia, donde se ha acordado su celebración. El número de personas convocadas fue bastante elevado, así como el de las que efectivamente acudieron por sí o por medio de procurador, en cuanto a las ciudades, la de Valencia participa con 11 síndicos y sus 5 jurados, mientras que las demás ciudades y villas del reino tuvieron una representación mucho más exigua. Las ciudades convocadas fueron: Valencia, Játiva, Morella, Alcira, Burriana, Jijona, Penaguila, Alpuente, Ademuç y Castel Habib, y posiblemente Murviedro sea la que corresponde al nombre que aparece en tercer lugar tachado

Después de diversas prórrogas que facilitarán la llegada de los convocados, es el conde de Denia quien dirige en primer lugar la palabra instándoles al nombramiento de "tratadores", quienes en cada brazo deberán asumir la tarea de negociar con el rey. Dicho ruego, expuesto en nombre del rey y del infante que en aquel momento no se encuentran presentes, consigue que se proceda por parte del

¹. Algunos trabajos han ido tan estrechamente relacionados con el recuerdo de una persona como el presente, me estoy refiriendo al profesor Reglá, recientemente fallecido. Mi primera visita en Barcelona al A. C. A. fue acompañada por su nombre y unas líneas trazadas en su tarjeta, con ese afán que por facilitarnos a todos las cosas fue su regla de conducta. La modestia de este trabajo me impide dedicárselo, pero no el tener en la memoria la deuda de amistad que muchos contrajimos con él.

brazo eclesiástico y militar al nombramiento de siete "tratadores" cada uno, mientras que las ciudades y villas sólo nombrarán cuatro, tres de los cuales son de la ciudad de Valencia. Los "tratadores" prestan juramento sobre la forma de desempeñar su función, aludiendo incluso a una "bona consuetudinem" de las Cortes.

El 21 de mayo, reunidas las Cortes en el convento de Predicadores de Valencia, el infante don Juan expone la penosa situación en que se encontraba el lugar de Orihuela, apremiando a que provean al rey de caballeros y hombres con el fin de contribuir a su defensa rápidamente. Ante la premura y necesidad, los brazos militar y de las ciudades nombran síndicos y procuradores encargados de obtener y distribuir un adelanto sobre la presunta oferta de las Cortes, capaz de mantener la ayuda de 500 caballeros, y a cuyo adelanto acompaña una serie de capítulos y condiciones a que quedarán sometidos tanto el rey, la reina y el infante, como los oficiales de los mismos e igualmente el general del Reino a través de los síndicos que nombrarán encargados de la recaudación y distribución del mencionado adelanto.

Cuando posteriormente se trata de conceder el donativo u oferta no parece que se llegue a un acuerdo entre los tres brazos sobre la forma de efectuar el reparto, por lo que hacen constar su protesta el brazo de las ciudades y villas a través de su representante. Este donativo se fija en 65.000 libras reales de Valencia pagaderas en dos años y del que habría que descontar el anticipo que se hiciera en el pago de los 500 caballeros concedidos anteriormente. Oferta que se hace acompañar por una larga serie de capítulos y términos cuyo cumplimiento es indispensable para rendir dicha ayuda. Dentro de esta serie de capítulos se encuentran las peticiones sobre revocación de alguno de los fueros promulgados en las Cortes de 1358².

Martínez Aloy³, citaba como momento fundamental en el desarrollo de la institución de la Diputación del General, el que se desprende de un privilegio de Pedro II concedido en 1364, revelador del progreso político y tributario en que se encontraba el reino valenciano. Destacando en este sentido la existencia de una imposición general que afecta a todos los componentes del reino y el nombramiento de unos oficiales encargados directamente de la recaudación. Martínez Aloy buen conocedor de los fondos del Archivo Municipal valenciano, sin embargo, no conocó o no tuvo ocasión de examinar los procesos que de las Cortes valencianas se conservan en el Archivo de

2. ROMEU SYLVIA, «Aportación documental a las Cortes de Valencia de 1358», ANUARIO DE HISTORIA DEL DERECHO ESPAÑOL, T. XLIII (1973), páginas 385-427.

RÍUS SERRA, J., «Cortes de Valencia de 1358 (20 de febrero)», ANUARIO DE HISTORIA DEL DERECHO ESPAÑOL, T. XVII (1946), págs 663 y sgs.

3. MARTÍNEZ ALOY, J., *La Diputación de la Generalidad del Reino de Valencia*, Valencia 1930, págs 145 a 147.

la Corona de Aragón, pues estos mismos rasgos aparecen ya en las Cortes de 1360: existencia de una contribución general "Item que en la dita imposicio paguen e contribuissen tots e sengles persones de qualsevol grau, dignitat, stament, ley o condicio sien axi Richs homens, cavallers o persones generoses, juheus o moros com altres qualsevol persones", y nombramiento de diputados por cada brazo que serían las personas encargadas de recoger y distribuir la ayuda ofrecida. Conforme a los capítulos presentados por el brazo real dichos diputados deberán prestar juramento sobre la forma de desempeñar su oficio "E les dites coses rendan, bo, verdader e leal compte a aquelles persones qui per lo dit braç universalment o singular hi seran elets e deputades e no en alcuna altra persona, lo qual compte rodran en la Ciutat de Valencia". Así mismo se prevé tanto el nombramiento de escribanos como el de consejeros que deberán colaborar con los diputados "Item que per lo dit braç sien elets dos Consellers ab consell dels quals los dits deputats haien a diffinir e determenar les duptes que durant aquells seran o esdevindran per oçassio de les coses en...".

Insiste el brazo real en que si lo dispuesto en los capítulos no fuera jurado y cumplido por el rey y la reina, en dicho caso debe considerarse como nula y no hecha la oferta de las Cortes. No olvidan tampoco el derecho que les corresponde de ver enmendados los contrafueros o greuges cometidos en su perjuicio antes de ser licenciadas las Cortes "Item que tots los greuges, injusticies o altres opresions feyts per los officials o delegats del dit senyor Rey o qualsevol de aquelles a les dites universitats Reals o a alguna de aquelles o singulars de aquelles sien retractats e revocats e reduits a justicia e stament degut, los quals protesta lo dit braç que pugua ratificar e declarar. E que de aquelles li sia feta justicia ans que les dites corts sien departides e licenciades per lo dit senyor Duch".

Puestos de acuerdo los tres brazos en la concesión de los anteriormente dichos 500 caballeros o del servicio suficiente para el pago de los mismos, éste se prestará hasta el último día de octubre, prorrogando la continuación de las Cortes el duque de Gerona, infante don Juan, hasta el 1 de noviembre con el fin de que pueda haber acuerdo sobre la oferta que las Cortes estén dispuestas a prestar. En este punto termina el proceso⁴.

4. Sobre estas Cortes vid. ROMEU, SYLVIA, «Catálogo de Cortes valencianas hasta 1410», ANUARIO DE HISTORIA DEL DERECHO ESPAÑOL, T. XL (1940), página 594.

PROCESO DE LAS CORTES DE VALENCIA DE 1360

In nomine sancte et individue trinitatis, patris et filii spiritus sancti Amen Pateat universis Cum Excellentissimo, ac magnifico domino Petro dei gratia Rege Aragonie, Valenciae, Maiorice, Sardinie et Corsice, Comiteque Barchinone, Rossillonis et Ceritanie. In Civitate Caesarauguste, per guerram quam habet cum Rege Castelle suo publico enemigo, presidente magnanimiter et viriliter asistente Cum ipsam nature possibilitas non permitat in omnibus locis Regnorum et terrarum suarum adesse personaliter nec presse, per conservatione, tutione et defensione Regnorum et terrarum suarum et ut pravis dicti Regis Castelle conatibus obvietur. Qui ad ocupandum et invadendum ipsius terras, quod dictus evitaret preparat imitando vestigia suorum predecessorum illustrisimorum Regem Aragonie. Idem Rex in Civitate Valenciae Regnicolis dicti Regni, videlicet prelati, nobilibus, militibus et generosis, civibus, burguensibus et villanis indixit curias generales ad quas in civitate predicta, XII die iunius mensis celebrandas. Inclitum ac Magnificum Infantem Johannem Ducem Gerunde et Comite Cervarie filium suum primogenitum, eisdem evestigio destinavit

Et dictus Aragonie Rex, eiusdem prelati, per predictis fideliter exequendis sua patentes litteras, suo sigillo solito in dorso inmunitas transmissit, quarum literarum copie inferius continetur

Et primo sunt misse littere prelati, Religiosis, et aliis personis ecclesiasticis dicti Regni, primo Vitali, episcopo Valenciae ut sequitur.

Petrus Dei gratia Rex Aragonie, Valenciae, Maiorice, Sardinie et Corsice, Comesque Barchinone, Rossillonis et Ceritanie Venerabilis in Christo patri Vitali divina providentia Valenciae Episcopo. Salutem et dilectionem. Cum nos per negotiis deffensionem Regni Valenciae et restaurationem ipsius ac recuperationem nonnullorum Castrorum dicti Regni que per Regem Castelle publicum hostem nostrum indebite et iniuste occupata fuere, ac utilitatem et prosperitatem totius rei publice eiusdem tangentibus Regnicolis prefati Regni generalem Curiam in personam nostri, per Inclitum ac Magnificum Infantem Johannem primogenitum nostrum Carissimum Ducem Gerunde ac Comitem Cervarie in Civitate Valenciae ordinaverimus celebrandam et celebrationi ipsius duodecimam diem instantis mensis madi duxerimus assignandam. Quod dicto vos requerimus et monemus quod dicta die celebrationi dicte Curie in dicta Civitate in qua dictus Infans eidem die erit, domino concedente infallibiliter intersatis. Datum Caesarauguste vicesima quarta die Aprilis Anno a nativitate domini Millesimo trecentesimo sexagesimo

Lupo Caesarauguste archiepiscopo.

Johanni Dertusen episcopo.

Episcopo Sugurbiense

Johanni Ferdinandi de Heredia, Castellani Emposte

Ffratri Petro de Tous Magistro militie sancte Marie de Muntesa.

Ffratri Petro Munii Magistro Calatrave.

Fferdinando Gomecii, Comendatore Montisalbini.

Ffratri Arnaldo Abbati Populeti.

Ffratri Petrus abbati Monasterii de Benifaçano.

Ffratri Arnaldo Abbati Monasterii Vallis Digne.

Toti clero et Capitulo Valentinus

Ffratri Petro Berengari, vicario Sancte Marie de Podio

Infantum et Nobilium

Similis littere nominibus competentibus mutatis fuerunt misse personis infrascriptis hoc videlicet excepto quod ubi continetur in primis serie linie requerimus, expressatur et mutatur in subscriptis, mandamus.

Et primo Illustri Alionore Regine Aragonie dicti domini Regis consorti

Incliti Infanti Martino secundo nato dictorum dominorum Regis et Regine.

Inclitis Infantissis filiabus dominis Regis.

Inclito Infanti Fferdinando Marchinoni Dertuse.

Egregio Petro Comiti Urgelli.

Egregio Alfonso Comiti de Denia.

Egregio Johanni Comiti Muntanie de Prades

Heredibus Nobilis Lupi Comitis de Luna

Nobili Hugoni viecomite Cardone

Nobili Petro domino de Exerica

Nobili Guillermus Raimundi de Montecatenis

Nobili Gilabertus de Cintillis.

Nobili Olfo de Proxida.

Nobili Petro Maça.

Nobili Iamfrido de Iamvila

Nobili Berengario de Vilariecutu

Nobili Johanni de Vilariecutu

Nobili Raimundeto de Rivosicho.

Nobili Roderico Didaci.

Nobili Stephanus de Aragonie.

Nobili Anthonius de Viliaracuto

Militum et Generosum

et Ferdinando de Montacute

Roderico Sancii de Calatajubus

Johan Estorna.
 Raimundi Castellani.
 Petro Boil
 Martino Mercerus
 Johan Eximini de Monteterusie
 Garcia de Loriz.
 Gilaberto de Nogaria
 Manueli Denteça
 Ffrancisco Desplugues
 Galcerando de Tous.
 Philipo de Boil.
 Poderico Lançol.
 Petrus de Villanova.
 Vitali de Villanova.
 Bartholomeu de Stolirio.
 Berenguer Fabre
 Guillermus Colaüs.
 Berenguer de Boil.
 Johanni Martini Deslava.

Universitatum Civitatum et Villarum Regiarum

Similes littere fuerunt misse per celebrationem dictarum Curiarum Universitatis subscriptis tenore subsequentes.

Petrus Dei gratia Rex Aragonie, Valencie, Maiorice, Sardinie et Corsice, Comesque Barchinone, Rossillionis et Ceritanie Dilectus et fidelibus nostris, iuratis et probis hominibus Civitatis Valencie Salutem et dilectionem. Cum nos pro negotio defensionem Regni Valencie et restaurationem ipsius ac recuperationem nonnullarum Castrorum dicti Regni que per Regem Castelle publicum hostem nostrum indebite et iniuste occupata fuere ad utilitatem et prosperitatem totius rei publice eiusdem tangentibus Regnicolis prefati Regni generalem Curiam in personam nostri per Inclitum ac Magnificum Infantem Johannem primogenitum nostrum Carissimum ducem Gerunde ac Comitem Cervarie in Civitate Valentie ordinaverimus celebrandam et celebrationi ipsius duodecimam diem instantis mensis Madii duxerimus assignandam Id circo vobis dicimus et mandamus quod constitutis ex vobis certos syndicos et procuratores cum pleno posse qui dicta die celebrationi dicte Curia in dicta Civitate in qua dictus Infans eadem die erit domine concedente infallibiliter intersint Datus Caesarauguste vicesima quarta die Aprilis Anno a nativitate domini MCCCCLX.

Iuratis et probis hominibus Civitatis Xative.
 Iuratis et probis hominibus villarum Morelle.
 Iuratis et probis hominibus ville (tachado)
 Iuratis et probis hominibus ville Algezire
 Iuratis et probis hominibus ville Burriane

Iuratis et probis hominibus ville Xixona.

Iuratis et probis hominibus ville de Penagula.

Iuratis et probis hominibus ville de Alpuente

Iuratis et probis hominibus ville de Ademuç.

Iuratis et probis hominibus ville de Castel Habib.

Posteram vero, die lune XI die Madii anno a nativitate domini MCCCLX, prefatus dominus Infans Johannes dicti domini Regis primogenitus, eiusquem locumtenentis in dicti Regno, existentes personaliter in Civitate Valencie, ad quam venerat ratione celebrationis dictarum curiarum quendam preconizationem fieri mandavit per Bernardum Serrador preconem publicum dicti Civitatis, per loca assueta dicte Civitatum.

Cuius quidem preconizationis tenor sequitur sub huius verbis.

Ara oyats queus mana lalt e magnífich senyor Infant en Johan primogenit del senyor Rey e loctinent daquell en lo Regne de Valencia a tot hom, de qualquier condició o estament sic quis sie vengut en la Ciutat de Valencia, per raho de les Corts, que dema per lo mati sie en la casa dels ffreres predicadors de la dita Ciutat per oyr la proposició per lo dit senyor Infant a ells faedora.

In quo die Martis in celebrationi dictarum Curiarum supius assignata qua computabatur XII dies Madii Anno a nativitate domini M trecentesimo sexagesimo, circa horam tertiarum, ipsius die prefatus dominus Infans Johannes dux Gerunde et Comes Cervarie, locumtenentis dicti domini Regis in Regno Valencie, constitutus personaliter in dicta Civitate Valencie accessit personaliter ad domum fratrum predicatorum Civitatis Valencie quam celebratione dictarum Curiarum deputaverant in sedens ibi pro tribunali in personam dicti domini Regis vigore dictarum litterarum Compareverunt coram ipso, prelati et alie persone ecclesiastice. Necnon Barones, Nobiles et Milites tam personaliter quod per eorum procuratores ac syndici, yconomi et procuratores Capitulorum et universitatum, civitatum et villarum Regiarum dicti Regni prout inferius per ordinem sunt constricti et largius denotati

Per Brachio Ecclesie

Et primo dictis die et hora comparuit coram dicto domino Infante Johanne, primogenito et locumtenente dicti domini Regis in dicto Regno.

Venerabilis in Christo pater Vitalis Valencie Episcopus.

procurator domini Lupi Caesaraugustam Archiepiscopus

Ffrater Petrus de Tous, Magistri ordinis militie sancte Marie de Muntesia

Ffrater Arnaldo, Abbas Monasteri Vallis Digne.

Ffrater Berengarius, Monachus, Maioralis de Quart ordinis Cistercien.

Bernardus Domenech procurator ut asservit prefati Episcopi Dertusen.

Ffranciscus de Mora procurator ut asservit Episcopi Segobricien.

Bernardus Oliveri procurator ut asservit Comendatoris Montisalbani.

Ffrater Petrus Berengari vicario sancte Marie de Podio.

Guillelmus Pineda et Petrus de Abbacia procuratores et iconomi ut asserverunt capitulo sedis Valencie

Bernardus Terimenes Magistri de Calatrava.

Ffrater... procurator ffratris Johannis Ferdinandi de Heredia, Castellani Em-
poste.

Ffrater Petrus Abbas Monasteri de Benifaçano.

Per Brachio Baronum et Militum

Compareverunt etiam dictis die et hora Egregius Alfonsus Comes de Denia

Gilabertus de Cintillis.

Petrus de Cintillis.

Eymerich de Cintillis.

Berengario de Vilariacuto

Johannes Eximini de Montornes

Petrus Boyl.

Martinus Merceri.

Ffranciscus Desplugues.

Galcerandus de Tous.

Raymundus de Tous

Gilabertus de Nogaria.

Garcias de Loriz.

Raymundus de Vilanova.

Fferdinandus de Monteacuto.

Manuel Denteça

R. Gostanti

Rodrigo Lançoll

Petrus de Ripoll.

Bernardus de Vilaragut.

Guillermus Colonus, procurator ut asservit domine Regine et per se

Berenguer Mercador

Gilabertus de Cintillis, procurator ut asservit Infantis Martini.

Guillermus de Loria

Sanccius de Exea, procurator ut asservit heredibus Comitis de Luna.

Jacobus Celma.

Bonafonatus de Valleopraría.

Ianfredus de Ripoll.

Peregrinus de la G. Catala.

Martinus Lançoll

Arnaldus Johannis, legum doctor per se et nobilis Raymundi de Riusech

Guillermus Canals, procurator ut asservit Guillermus Raimundi.

Raymundus Gaya, procurator ut asservit Vitalis de Vilanova.

Petrus Torrella, procurator ut asservit Johannes de Vilariacuto

Bartholomeus Tolsa, procurator ut asservit Nobilis Johannis Didaci.

Berenguer Boil.

Eximinius Sancii de Taraçona.

Berenguer Fabra.

Ludovicus de Calataiubio.
Berenguer Mercere.
Petrus de Sancta Iscla
Berenguer de Ripoll.
Pascasius Maçana
Ffranciscus de Vilarasa
Gueraldus de Fonte.
Berenguer de Codicnachs
Garsias de Loriz minor.
Garsias Lupi de Cetina.

Per Brachio Universitatum et Villarum

Compareverunt
Thomas de Canemars.)
Petrus G. Scribe.) Iurati Civitati Valencie
Iustus de Miraveto.)
Guillermo Mir.)
Domenichus Rocha)

Arnaldus Gamuça, licenciatus in legibus.)
Martinus de Terribus, iurisperitus.)
Michael de Palomar.)
Jacobus de Clarmont.)
Guillermus Despijol.) Sindici Civitati Valencie.
Vicencius de Graus.)
Arnaldo de Valleriola.)
Berenguer de Tapioles)
Guillermus Abello.)
Johannes de Solanes.)

Morella

Jacobus Martini, syndicus et procurator ut asservit ville Morelle.

Algezira

Petrus de Monrreal.
Guillermus Boqet, notarius.

Burriana

Franciscus Coloni.

Alii vero superius nominati, licet ad dictarum curiarum celebratione erent citati, comparere dictis die et hora minime. Quare dictus dominus Infans Johannes locum tenentes qui supius celebrationi prefate, omnes superius nominati qui

convocati erant non comparevissent, expectando eosdem diem presentem ad diem crastinam in tertiis, per celebrationem dictarum curiarum in Civitate et loco predictis de speciali gratia, prorrogavit Concedentes eisdem dicta die veneris com parentibus ex libere et sine omni contradictioni admitaverunt ac si die Martis prefixe comparuissent ut dedebant.

Ad quam diem et horam celebrationi dictarum curiarum superius assignatis, in dictis Civitatis et Capitulo celebrationi eisdem designatis. Compareverunt coram dicto domino Infante Johanne ibidem personaliter existente et per tribunali sedente ut moris est, omnes de tribus brachiis supradictis, videlicet ecclesiasticum, baronum et universitatum prout per ordinem inferium distribuitur

Et primo videlicet compareverit Reverendus in Christo pater Vitalis Valentino Episcopus.

Johannes Coluvins ut procurator substitutus ut asservit ac Francisco Mora, procurator episcopi Sugurbinien.

Bernardus Domenech, decretorum doctor, procurator ut asservit Episcopi Der-tusen.

Ffrater Petrus de Tous, Magister militie sancte Marie de Muntiesie.

Ffrater Petrus Abbas de Benifaça

Ffrater Arnaldo, Abbas Vallis Digne

Ffrater Ambertus de Tous Comendatur maior.

G. Pineda et Petrus de la Abadia, procurator ut asservit Capitulo sedis Valencie.

Berenguer Termenes, procurator ut asservit Magistri de Calatrava.

Ffrater Berengario Perpinya, Majoralis de Quart.

Ffrater Johannes Fferdinandi Deslava, Comendator de Xilvela.

Berenguer Oliveri, procurator ut asservit Comendatori Montisalbani.

Per Brachio Nobilium, Militum et Generosum

Guillermus Solanus, procurator dicte Regine.

Berengarius Mercador, procurator ut asservit Incliti Infantis Martini

Pascasius Maçana, procurator ut asservit per Inclito Infante Fferdinando.

Alfonsus Comes de Denia.

Antonius Romeus, procurator ut asservit Comitis Urgellem.

Ffranciscus Desplugues, procurator ut asservit Ianfridus de Iamvilla.

Guillermus de Loria, procurator ut asservit Nobilibus Petri domini de Exerica

Ffranciscus de Montepalatio, procurator ut asservit Nobilibus G. P. de Moncada.

Petrus Maça

Eymerich de Cintilles.

Bartholomeus Tolsa, procurator ut asservit Nobilis Johannis Didaci.

Bernardus Maresime, procurator ut asservit Nobilis Petrus Torrella.

Raimundi de Rivosicho, Johannis de Vilaragut.

Berenguer de Vilaragut.

Ludovicus de Vilaragut.

Stephanus de Arago

Manuel Entença.

Berengarius Ballistari, procurator ut asservit Olfo de Proxida.

Per Militibus.

Garsius de Lori.

Johannes Eximini de Montornesio.

Raimundus de Vilanova.

Raimundus Gaya, procurator ut asservit Vitalis de Vilanova.

Matheus Merceri.

Galcerandus de Tous.

Raimundus de Tous.

Petro Boil, cuius est locus de Picasen.

Ffranciscus de Vilarasa.

Berenguer de Ripoll.

Pascasius Maçana.

Ffranciscus Desplugues.

Johannes de Pertusa.

Raimundus Gostanti.

Gueraldus Çafont.

Rodericus Martini de Sancto Adriani.

Eximinus Sancii de Taraçona.

Jacobus de Celma.

Rodericus Lançoll.

Blasius Fferdinandi de Heredia.

Per Filis Militum et Personæ Generose.

Petrus de Villanova.

Ludovicus Sancii de Calatajubio.

Petrus de Ripoll.

Berenguer Mercader.

Petrus Boil, minor dierum.

Bonasonatus de Vallepraria.

Ianfredo de Ripoll.

Peregrinus Guillermmii Catala.

Matheus Lançoll.

Berenguer Boil.

Berenguer Fabra.

Bernardus Merceri.

Petrus de Sancta Iscla.

Magister Petrus Ros

Gilabertus Canogera per se et per Bartholomeus de Sentilis.

Berenguer de Codinachs.

Garsias Lupi de Cetina.

Berenguer Vives
 Petrus Boil de Mizlata.
 Jacobus Scribe.
 Arnaldus Johannis.

Per Brachio Civitatum et Villarum et Primo Pro Civitate Valencie.

Tomas Vices.	}	Iuratis Civitatis Valencie.
Petrus Guillermi Scribe.		
Iustus de Miraveto.		
Guillermus Mir.		
Dominichus Rocha	}	Sindici Civitate Valencie.
Arnaldus Gamuça		
Martinus de Turribus.		
Michael de Palomar.		
Jacobus de Claramunt.		
Guillermus Despingol		
Vicentius de Gradibus		
Arnaldus de Valleriola.		
Berenguer de Tapioles.		
Guillermus Abello.		
Johannes de Solanes.		
Egidius de Sagra.		
Petrus Eymerich.		
Johannes Suau		

Per Civitate Xative.

Stephanus Ponci de Fenoylet.
 Ffranciscus Carbonell.

Per Villa Murvieteris.

Bernardus de Vallelopraria.
 Bernardus Pedriça.

Per Villa Morelle.

Johannes Martini notarius.
 Bartholomeus Allepuz.

Per Villa Algezire

Petrus Montreal.
 Guillermus Boqet.
 Guillermus Vidal.

Per Villa de Burriana

Ferrarius Colomer.

Et in continenti coram supius nominatis Nobilis Alfonsus Comes de Denia pro parte domini Regis et loco et vice dicti Infantis proposuit verba qui sequuntur:

Senyors.

(sigue espacio en blanco)

Et inmediate dictis et prelati verbis supius nominatis per Nobilem Comitem de Denia supradictus dictus Nobilis Comes ex parte domini Regis et dicti Infantis ibidem presidentis mandavit omnibus supius nominatis curiam celebrantibus ut eligerent tractatores qui de tractatibus refferant quisquem suo brachio ante quod ad alia procedatur.

Ceterum Vitalis Episcopus Valencie et Religiosus frater Petrus de Tous Magister ordinis Sancte Marie de Muntessie surrexerunt et responderunt, quod super predictis dictis mandatis per dictum Nobilem Comitem retinebant sibi deliberationem, que deliberationem habita facerent ea que ad laudem et dei gloriam, honorem et comodum domini Regis decerent in augmentum.

Postremo per brachio Nobilium et Militum surrexerunt Nobilis Petrus Maça et Blasius Fferrandi de Heredia, qui quasi verba similia protulerunt.

Porro pro brachio Civitatum et Villarum surrexerunt qui aderesiat responsioni facte, per brachium ecclesie, Thomas Vives et Egidio de Sagra, legum doctor, iurati et syndici universitatum. Civitatis Valencie, et protulerun in effectu talia et similia verba

Quibus sit pactis in continenti dictus dominus dux requisivit ulterius omnes de dictis tribus brachus, in eius presentia existentis, ut in continenti ad tractandum in procurandum negotia dictarum curiarum et ea quod in eisdem habent expediri eorum eligerent tractatores quod omnes insimile de dictis tribus brachiis facere promiserunt in presentia dicti domini ducis.

Et in continenti omes syndici, iconomi, procuratores, prelati et aliorum personarum ecclesiasticum, infantum, baronum, militum et personarum generosum Universitatum Civitatum et villarum dicti Regni prout superius distribuntur fecerunt fidem de eorum potestate, ut inferius in fine videlicet huius processus largius denotatur. Quequidem procuratoria instrumenta fuerunt visa et recognita per venerabili Arnaldum Johannes Legum doctorem, Vicecancellarium dicti domini ducis, et per ipsum sufficientia reputata, quod tenoris in fine dicti processus per ordine sunt inserti.

Et omnibus supradictis sit pactis dictis rescriptis et ordinatis, dictus dominus rex sedens per tribunali in dicto capitulo et celebrandas curiam huiusomni prefatis valentinis, continuavit dictam curiam ad diem veneris proxime instante in tertiis.

In quibus die et hora veniens superius assignatis celebrationi dictarum Curiarum, qui fuit XV dies madii anno quo supra, prenominate dominus infans accessit personaliter ad dictum domum fratrum predicatorum et in capitulo supradicto per celebratione dictarum Curiarum, et inibi compareverunt omnes superius nominatis de brachiis supradictis.

Et in continenti dictus dominus Infans, repiclando verba iam per dictum dominum Comitem de Denia in personam ipsius domini Infantis dicta et prelata, dixi omnibus de dicta Curia ibidem personaliter existentibus hoc verba vel similia in effectu.

Bona gent, lo senyor Rey molt car pare et senyor nostre, ha manat a nos, que nos vos degam pregar de part sua e nostra que vosaltres li vullats ajudar, servir e socorrer en aquesta guerra que ell ha ab lo Rey de Castella axi com be o havets acustumat de fer, en les tems passats, segons que mills e pus largament vos dira, lo Comte de Denia nostre avocle molt car.

Et hiis verbis dictis, surrexit dominus Valentinus Episcopus assistente sibi, Magister de Muntesia, et dixi in effectu talia verba vel similia.

Senyor nos del nostre braç havem oyda vestra propositio e sobre les coses per vos a nos demanades e als altres de la cort faren en tal manera, quel Senyor Rey e vos ne seres servits e lo Regne ne sera deffes e guardat myaneçant la gracia de nostre senyor Deu.

Et in continenti post hoc surrexerunt Petrus de Maça et Petrus Boil per brachio baronum et militum et in effectu dixerunt similia verba quod dictus dominus Episcopus dixerat et protulerat ut superius continet.

Eidem instanti, surrexerunt Thomas Vives existente sibi Egidio de Sagra et dixit et protulit in effectu per brachio Universitatum illud idem prout dominus Episcopus dixerat in effectu.

Et nihilominis post paulum, utrumque brachiorum predictorum obtulerunt et nominaverunt Tractores Curiarum presentem, per ipsis electos inferius nominatos, primo illi de brachio Ecclesie, nominaverunt et elegerunt per eius brachio.

Bisbe de Valencia
Maestre de Muntesa.
Comendador major de Muntesa.
Abad de Benifaça.
Abad de Valdigne
Micer Bernardus Domenech.
Petrus de la Abadia.

Del braç de la Eglesia.

Comite de Denia
Gilabert de Centelles.
Pascual Maçana.
Raymundus de Vilanova.
R. Martini de Senct Adria
Raymundus de Tous.
Blasco Fernández de Heredia.

Del braç dels Richs homens e Cavallers.

Pere Malet
Guillermus Mir
Micer Gil de Sagra.
Michael de Palomar

Del braç de les universitats de les ciutats e viles del Regne.

Quiquidem electi tractatores, iuraverunt ac sancti dei quatuor evangelia dictarum Curiarum utilitatem ad honorem et servitium dicti domini et bonum statum dicti Regni pro tractare, et secretum tenere, tamquod nemini revelare, donec dicte Curie fuerint clause et licenciatae, et alia promiserunt iuxta bonam consuetudinem dictarum Curiarum ut prout in similibus est fieri assuetum.

Et hiis sit pactis idem dominus dux, insurrexit prefatis tractatoribus et cuiuslibet eorundem et per diversis aliis negotiis quisvis circa predicta negotia Curiarum et earum expeditionem vigilent et intendent Taliter et idem dominus dux Rex possit ab hoc Regno recedere breviter et salubriter expeditus quod eidem tractatores facere promiserunt.

Quibus pactis, incontinenti dictus dominus Dux, continuavit dictam Curiam, ad diem lune proxime instante in tertis in domo et loco superius assignatis.

Ad quam diem lune et horam celebrationi dictarum curiarum supius assignata qui fuit XVIII dies madii, coram dicto domino duce, compareverunt omnes supius nominatis, de brachiis supradictis.

Et in continenti dictus dominus infans et dux proponendo et conminando mandata regia, e rogamina dictis brachiis facta, super expeditionem dictarum curiarum In tanto mandavit omnibus brachiis coram eo existentibus in generalis curias celebrantibus, ut dictas curias expediant et ipsas celeriter prosequantur.

Et cum dicti brachii non deliberassent in negociis curiarum, dictus dominus infans et dux continuavit presentem diem et horam ad id quod super ad diem jovis proxime in tertia

Ad quam diem jovis XXI die madi anno predicto ad celebrandas curias in capitulo predicatorum Valencie assignata, coram magnifico domino infante Johanne predicto. Compareverunt omnes de brachio baronum, et militum et universitatum civitatum et villarum Regni Valencie, per brachii vero erent. Compareverunt ffrater Johannes Despejo clavarius Munteste et Petrus de la Abadia.

Et dictus dominus Infans asservit coram Curia ibidem presente, ex comitivus equitum et peditum per parte Regis Castelle veniant ad talandum et dampnificandum locum de Oryola, et eius ortam, sit quod nisi festinatur occurrerat et illis partibus, dictus locus posset ad dampnum irreparabile devenire. Ob quod instantissime rogavit totam Curiam ibidem presentem ut confestim taliter providere curent dicto loco de aliqua Equitum et peditum comitiva pro deffensionem eiusdem transmittat Et utrumque dictorum brachiorum respondit que placebat eis ut ordinarentur aliquod persone- potestatem ab eis habentes que super proferta generali proveniatur et per generalem datatur manulevent talem pecunie quantitate per quam ipsi loco celeriter succurrerantur, quod commutatur et distribuatur in persolvendo stipendia Equitum quod apud dictum locum ipsa Curia uniersaliter intendit destinare Et in continenti per Brachio Richorum hominum, Militum, fuerunt electi et deputati Sindici et procuratores videlicet, Nobilis Gilabertus de Cintellis, Pascastus Maçana, Raymondus de Vilanova et Blasius Fferdinandi de Heredia Et per Brachio universitatum civitatum et villarum fuerunt electi et deputati Sindici et procuratores videlicet Guillermus Abello, Ffranciscus Marrades cives Valencie, Ffranciscus Carbonell cive Xative, Bartholomeus Allepuz vicinus Morelle. Quibus fuit data

potestate ut nomine, vice et loco dictorum brachiorum duo ex unoquoque ipsorum brachiorum possint manlevare illam pecunie quantitate super proferta generali que per dictam Curiam seu generale fieri speratur usque ad numerum Dorum Equitum per quam dicti Quinquaginti Equites sua stipendia consequi valeant et habere ut dicto loco celeriter succurreretur, habentes ratum quidquid per eos actum gestum et procuratum fuerunt et nullo tempore revocare sub bonorum brachiorum predictorum et obligationem et etiam ipotcha, volentes quod de predictis per eorum scriptores seu notarius fiat dictis deputatis publice sindicatus et procuratorii instrumentum presentibus Domenico Borraz et Raymundo Gaya notarius testibus ad hoc.

Ceterum dictus dominus dux ut predicta celeriter valeant expediri continuavit presentem Curiam ad diem veneris crastinum in vespers.

Ad quam diem veneris et horam supius assignata ad celebrandas curias, assignata coram magnifico domino, domino infante Johanne predicto in capitulo predicatorum existente. Compareverunt omnes supius nominatis in tratatores de brachus supradictis.

Et ex tam dictus dominus infans ad instanciam dictorum tratatorum continuavit presentem diem et horam ad diem sabbati crastinam quod erit XXIII dies madii et horam in vespers. Ad quam diem sabbati que fuit XXIII dies Madii et horam supius ad celebrandas curias assignata, coram Magnifico domino domino Infante Johanne predicto in capitulo predicatorum existenti Compareverunt omnes supius nominatis in tratatores, de brachus supradictis.

Et cum pervenisset ad aures dicti domini ducis, que capitaneus Murcie cum gentibus Regis Castelle in multitudine equitum et peditum copiosa debent venire ad locum de Oryola et ad alia loca in frontaria Regni Valencie constituta per invadendo, talando, et dampnificando quod deus eviterat, tam ipsa loca per gentes domini Regis Aragonie Ideo dictus dominus Infans in dicto loco de Oryola, et aliis locis in dicta frontaria constitutis festinantur concurratur Rogavit dicta brachia ut dicto loco, et aliis locis frontarie celeriter concurratur et per aliquem equitum et peditum comitiva apud dictas partes evestigis transmitatur cum qua possit resisti pravis conatibus inimicorum sint honori Regio convenit, atque decet.

Quem quidem brachiis auditis et intellectus predictis per dominum ducem propositis. Cupientes in pro plurium efferrantes, indempnitate dictorum locorum et Regni, ut convenit subvenire, et condescedere rogaminibus seu mandatis dicti domini ducis, ut festinatur ipso loco de Oryola et aliis locis dicte frontarie constitutis concurreretur. Consenserunt quod quingenti equitus miterentur ad dictas partes, sub formis, modis et conditionibus subscriptis insubscriptis capitulis expressatis.

Quorum capitulorum tenor sequitur sub hac forma

Primo que per lo general sien elets certes persones les quals sien constituits en sindichs dels dits braços e les quals haien poder de manlevar a mogubell o usura tanta quantitat de moneda que bast a sou de D homens a cavall, docents L armats e docents cenquanta alforrats a raho de VII sols, per cavall armat et V sols. per cavall alforrat, per a VII mes, o a dos segons que als dits sindichs ben vist sera, et stimes e mesions

Item quels dits sindichs haien poder de asoldadar los dits D homens a cavall. e de pagar los lo sou, e de stimar los lurs cavalls e de pagar los les stimes si mester sera e encara de pagar tots mogubells, interesos e usures e totes altres messions que per los dits D homens a cavall havedors al dits temps, faedores seran, axi de scriptures, salaris e porters e saigs, com altres al dit feyt necessaries. Item els dits sindichs prometen que la dita moneda no convertiran en alcunes altres coses, sino en los dits homens a cavall, stimes daquells, mogubells, usures, interesos e mesions aço necessaries e sin faran quen paguen del lur propi.

Item que sie donat poder als dits sindichs ço es que si per aventura al temps que ells hauran promesa pagar la dita quantitat manlevada, los dits braços no havien pagada aquella, quels dits sindichs haien poder de ffer execucio en tants de bens dels dits braços e dels singulars de aquells e vasalls de aquells, que basten a pagar les dites quantitats manlevadas mogubelles, dans e misions que per la dita raho se faran, sostendran, es daran, axi empero et per aytal manera que per aquelles sie feta execucio contra aquell o aquells braç o braços o singulars de aquells quen no haura o hauran pagat axi que sola un braç ha pagat que contra aquell o singular de aquell per la dita raho no sie feta execucio alcuna.

Item quels dits sindichs no puxen ser remoguts del dit sindicat e poder, tro sien pagades les quantitats per ells per la dita raho manlevades mogubells, dans, missions e interesos.

Item que de la moneda que exira per vigor del otorgament del do faedor al senyor Duch per deffensio del Regne en les presents Corts, ne vinguen a ma dels dits sindichs tanta que basten a pagar les dites quantitats per la dita raho manlevades ab les dites missions, dans e interesos. E que tro les dites quantitats sien pagades la dita moneda del dit do no vinguen a ma de alguns altres deputats e deputados a reebre e distribuir la moneda del dit do.

Item quels dits sindichs no sien tenguts retre nengun compte ne raho de la distribucio del dit sou a official alcun del senyor Rey, mas tant solament al general o deputats per aquell, ans si per ventura faltes hi haura que aquelles reeben e demanen los dits sindichs e no alcun offiical del dit senyor Rey e aquells los dits sindichs convertesquen en homens a cavall e no en alls.

Item que per lo senyor duch sia feta carta als braços eclesiastichs e militar que per lo present atorgament lo qual fan graciosament, nols sie feyt preiudici alcu en lurs libertats ans les sien e romanguen salvus axi que per avant nols puxa esser treyt a consequencia.

Item que per lo senyor duch sie feta semblant carta de la desus en lo precedent capitol expressada al braç de les ciutats e viles reals del dit Regne que per lo present atorgament, lo qual fan graciosament, nols sie feyt preiudici alcun en lurs libertats ans los sien e romanguen salvus axi que per avant nols puxa eser treyt a consequencia.

Item quels temps por lo qual los dits D homens a cavall serviran sie reebut compte del do que per lo general del dit Regne enten a atorgar al dit Senyor Rey en les presents Corts e ques paguen entre los braços segons quen vendran a cascun

braç pagar en lo dit do segons forma e manera que per lo dit general sera lo dit do atorgat. E de quis pertanga departit.

Item que si per ventura los sindichs non volrran fer la execucio faedora contra alguns dels dits braços, o singular de aquells per la dita quantitat havedora quels Governador del Regne, e son lochtinent en continen que request no seran de paraula per los dits sindichs o partida daquells tota excepcio e excusacio remoguda sien tenguts fer les dites execucions e que aço juren los dits Governador e so lochtinent.

Item com los sindichs se havien a obligar en nom lur propi, et in solidum com darrerament e bonament no trobaren quils prestas, per ço plau als dits braços, e singulars, e vasalls de aquells, que si alguns dels dits sindichs seran convenguts per lo creador o creadors damunt dits, los dits sindichs juren in solidum convenir, e fer execucio o requesicio eser feta, per lo Governador o per son lochtinent contra les dits braços o cascun de aquells, o cascun dels singulars de aquells, o vasalls de aquells in solidum, ante seu post dampnum datum, axi empero que cascun dels dits braços promet guardar de dan, cascun dels altres braços, ad iniurem, encara com no tanyeran pagar a cascun dels dits braços, segons la particio en la forma damunt dita faedora. E en cas que al 1 braç convengues pagar tota la dita quantitat, o altra partida daquella, la qual pertangues pagar al altra, que lo dit braç que hauria lestrecta o pagada la dita quantitat pogues manulevar entregrament a barata, usura o mogubell la dita quantitat o part de aquella, a tot dampnatge dels altres braços.

Item que dels dits capitols sien fetes Carta o cartes publiches a tot profit dels dits sindichs, e a tot dan dels dits braços franques de tot dret de segell, e de altre dret de la cort.

Quo quidem capitula fuerunt lecta et publicata per me Bertrandum de Pinos, domini ducis scriptoris, et eius sigilla tenente, mandantibus, volentibus et consentientibus brachiis predictis. Et quod fuerunt firmata, rata, laudata et aprobata per utrumque brachiorum obligantes ad hoc omnia eorum bona habita et habuda, in quorum testimonium dicti brachii requisivit de predictas ad habendum memoriam in futurum fieri presens publicum instrumentum per me notario infrascripto.

Acta fuerunt predicta die, anno et loco predictis, presentibus Venerabili Francisco de Belcastell, et Garsio Luppi de Cetina vexerio domini Regis testibus ad hoc specialiter notario, adhibitur et rogatis.

(Tachado en el manuscrito) Et omnibus dicti brachii, cum instrumento infra contento, fecerunt suos syndicos et procuratores, infrascriptos in superior predicto nominatos. Tenor ac dicti sindicatus instrumenti est qui sequitur. (Termina el folio en blanco).

Et dictus dominus dux continuavit presentem curiam celebrandam ad diem mercurii proxime in tertiis.

Ad quam diem mercurii qui fuit XXVII die madii in capitulo predicatorum. Compareverunt omnes de brachiis supradictis.

Et incontinenti coram dicto domino duce pro parte prelatorum, seu eius brachio surrexerunt Vitali Episcopus Valencia, frater Petrus de Tous magister militie sancte Marie de Muntese.

Et dictus episcopus dixit et proposuit. Quod atenta necessitate imminente guerre Castelle, ut Regno Valencie et gentibus domini Regis de indemnitare providatur et resisti valeat dicti Regis Castelle conatibus in sucursum dicte guerre totius generale curie, dabant dicto domino Regi sub modis, formis infrascriptis capitulis contentis sexaginta mille libris regalium Valencie.

Et incontinenti Nobili Gilabertus de Cintillis per brachio baronum dixit similia verba, que dictus episcopus dixit.

Et incontinenti surrexerit Jacobus Janfridi licenciatus in legibus per brachio civitatum et villarum Regni Valencie. Et dixit et asservit quod cum Civitas Valencie nondum deliberasset plenum ad faciendum dictam profertam propter absentiam sindicorum tam Civitatum Xative, quod villarum Regni Valencie. Ideo supplicabat dicti domino duci ut sibi et eius brachio competente terminum placeat assignare per quod deliberare valeat in predictis Et nihilominus petit copiam de capitulis infrascriptis protestando se non consentire propositis per prelatos nobiles et barones cum dicte Curie non interfussent omnes de brachio civitatum et villarum Regni Valencie. Et quod predicta propterea tempus eis incurrere non valeat illo modo.

Porro pro parte nobilium et baronum surrexit Berenguer Vives iurisperitus Valencie. Et contradicendo predictis propositis in petitis per dominum Jacobus Janfridum dixi sibi copiam de dictis capitulis et petitus denegandam.

Et dictis Jacobus Ianfridi per dictus Berenguer Vives persisterunt in propositis per eosdem. Tenor dicti capitulorum oblationum per brachia prelatorum et nobilium in quibus ista facta concessio domino Regi de sexaginta quinque millis libris regalium Valencie est qui sequitur.

ORIGINALE (XXX madii anno a nativitate domini MCCCLX).

Com lo molt alt senyor Infant en Johan del molt alt e molt poderos Rey prince e senyor en Pere per la gracia de deu Rey Darago e fill primogenit molt car, e per aquella mateixa gracia Duch de Gerona e Comte de Cervera, axi com a lochtinent del dit senyor Rey, e per aquell celebras cortis generals, als valencians en la ciutat de Valencia, en les quals ell demanas generosa ajuda als valencians per la guerra que injustament li fa lo rey de Castella, ab la qual ajuda se pogues defendre la cosa publica del Regne de Valencia. Majorment com sia cert quel dit Rey de Castella fa gran aparellament de homens a cavall e de peu per dampnificar lo dit Regne si fer ho pora ço que deu no vulla. Empero amor daço lo braç de les ciutats e viles reals del dit Regne acorda e provehi sots la forma empero condicions, retencions e maneres davall scrites e no en altra manera graciosament e no per deute qui fos tenguts per defensio así mateix e de la cosa publica del dit Regne, que per lo dit braç ensemps ab los braços de la Iglesia e Richs homens, Cavallers e persones generoses e no sens aquells fossen proferts ajuda de la dita guerra, ço es a dos anys el primer dia del mes de juny proximament amenant comptadors Sexanta e cinch mill libres per cascun dels dits dos anys pagadores per tots los tres braços del dit Regne. E com los braços de la Iglesia e de la Cavalleria no sien volguts convenir ab lo terç braç de les dites Ciutats e viles Reals del dit Regne sobre lo comptiment o divisio de la dita proferta e no en

culpa del dit braç com aquell sobre les dites coses se posas, es sia posat en tota egualdat, comunalea e raho, per ço lo dit braç de les dites Ciutats e viles fa la dita proferta e do empero e sots aytal condició e no en altra manera que aquell sia departit e pagat segons forma del comptiment fet als Cinchcents homens a cavall. Los quals per los general del dit Regne foren proferts en les generals corts per lo dit senyor Rey en la ciutat de Valencia proximately celebrades. En axi que sia donat a cavall armat seis solidus e a cavall alforrat cinch solidus per cascun dia que servey sea feyt per aquell en la dita defensio del dit Regne com lo dit comptiment axi fos stat feyt per tots los dits braços en les dites corts generals proxime celebrades e per lo dit senyor Rey present.

Los dits braços confirmat e aprovat.

Primerament lo dit braç fa e fer enten. La dita proferta e ajuda fer aytal manera e condicio que la dita ajuda sia levada e collida, exhigida e distribuïda tant solament per aquells qui ho son ordenats per lo dit braç universalment e singular si volrra, ço es que cascuna de les dites universitats la part que li pertanya pagar en la dita proferta, puxa distribuir, collir, exhigir, pleuar, despendre e convertir, ço es en sou de homens a cavall e en les coses en los presents capitols contengudes tant solament e no en altres coses. Exceptat que de tota la general proferta e do sien pagades sex mill llibres les quals per lo dit general son estades atorgades als senyors Rey e Duch per pagar deu mill florins dor, los quals foren assegurats de paga en Bernardo Costa cambrador de Valencia per recobrar la Ciutat de Taraçona ensemps, ab tots mogubelles, barates o usures que per los dits deu mill florins a eser pagats. E aço juren los dits deputats. E si contra sera fet sien tenguts fer plena satisfaccio ab la dobla de les dites coses, de ço del lur propi, e que la dita dobla sia aplicada al dit servey de la dita guerra sens alcuna gracia, remissio o perdo de qualsevol persona. Et en aço res no haia a ser ne saber ne ordenar lo senyor Rey ni alcun official, comissari o delegat seu ne encara aquells dits Rey e Rehina ne altra persona per ell ni per titol, permis o atorgament seu no haia ni puxa aver en la dita cosa alcun poder mas que sia levada e ajustada e distribuïda ordenada per aquells que si seran ordenats per lo dit braç o per singulars o universitats daquell segons quel dit braç volrra e ordenara e lo dit senyor Rey ne official seu no puxen demanar compte ne en res no haien a traure, ne sabre en o sobre les dites coses. E que als dits deputats per lo dit senyor Rey ne per officials seus ne per alcuna altra persona en loch seu ne per comissio sua no sia o puxa eser feta inquisicio de o sobre les dites coses.

Item que si alguns dels dits deputats se morra dins lo dit temps o sera embargat per embargament de malaltia o per altre tal embargament que en los dits afers no pogues entendre, que la universitat de la Ciutat, vila o loch don fos aquell qui mort o embargat sia ni hagues e pogues elegir altre de sa universitat dins X dies comptadors apres qui fos requesta per els altres deputats. E sino ho fan quels dits altres deputats ni progressen altre el loch de aquell elegir daquella, empero Ciutat, vila o loch don fos aquell qui seria mort o embargat segons que dit es.

Item que si los homens a cavall que de la dita quantitat seran pagats farien entrades o preses o guanys, quel dret de guerra o altre qui al senyor se pertanga

o pertany puxa per qualsevol manera, dret o carga vinga a ma dels dits deputats e que per aquells sia convertit ultra la dita ajuda a lur conexenca e deffensio de la cosa publica del dit Regne de Valencia. E de ço lo senyor Rey res demanar ne haver no puxa, puixe ell Rey metres del seu.

5. Item quels dits deputats juren en poder dels jurats de la Ciutat de Valencia qui son o per temps seran per deu e per los sants evangelis de aquell de lurs mans corporalment tocats que be e lealment se hauran en lo dit offici. E de les dites coses rendan bo, verdader e leal compte a aquelles persones qui per lo dit braç universalment o singular hi seran elets e deputades e no en alcuna altra persona lo qual compte redran en la Ciutat de Valencia (1)

6. Item lo dit braç de les dites Ciutats e viles fa rentre fer la damunt dita proferta e do, sots aytal manera e condició ço es que la part pertanyent a pagar en dita proferta al braç de les dites Ciutats e viles, universitats e singulars daquelles sia pagada es puga pagar e levar per aquella forma e manera que a cascuna de les dites universitats sera ben vist levador e pagador. E que en les dites coses paguen e contribuïsquen moros e juheus.

7. Item que en cas que les dites uniersitats o alcuna daquelles elixera o elixira de pagar o levar la part daquelles o a aquella pertanyent pagar en la dita proferta per via de imposicio, que la dita imposicio sia acordada que puxa eser levada per qualsevol de les dites universitats o alcuna de aquelles per tot lo dit temps e per un any per ço car aquelles convendra de fer manlevats o mogubells o usures per pagar la dita proferta o part daquelles dites universitats pertanyents pagar en aquella. E per axi matei car a les dites universitats convendra de necessitat per la dita raho fer e pagar moltes messions e despeses extraordinaries ultra la quantitat a les dites universitats pertanyent a pagar en la dita proferta per raho de manleva o manlevaments fahedora o fahedores per pagar la part al dit braç pertanyent en lo dit do e proferta.

8. Item que en la dita imposicio paguen e contribuïssen tots e sengles persones de qualsevol grau, dignitat, stament, ley o condicio sien axi Richs homens, Cavallers o persones generoses, juheus o moros com altres qualsevol persones.

9. Item que a les dites universitats o alcuna de aquelles o singulars de aquelles un o moltes durant lo temps de la dita proferta alcuna cosa no puxa eser demanda en general o en singular o en special per lo dit senyor Rey, ni per la senyora Rehina, ne per lo senyor Duch ne per alcun de aquells o per altra qualsevol persona en nom o loch de aquells e demanant, notificant, significant, requirint, protestant o per apellament ne en altra manera per gracia de prestech, fermaça, talla o obligacio, indiccio, collecta o obligacio o per altra qualsevol necessitat, causa o raho que puxa sdevenir o sdevinga.

10. Item que durant lo dit temps los dits Senyors Rey, Rehina o Duch o alcu daquells o qualsevol altre official, comissari o delegat lur per grau, loch o offici que tinga de o per aquells no puxa demanar ne demane que, les host de les dites univer-

(1) Aquí comienzan a numerar los capítulos.

sitats o alguna de aquelles o part de les dites hostes, o singulars de les dites universitats vaien en alcun loch ans durant lo dit temps tota host e cavalcada o remmp-to de aquelles cesse e deia cessar en tot cas e en tota manera Com hostejar e fer cavalcades sia cosa molt damnosa e sumptuosa a les dites universitats e singular de aquelles. Exceptat tant solament en cas quel dit senyor Rey en persona se hagues a combatres ab sos enemichs en i dins lo Regne de Valencia o fronteres daquell o en cas que loch alcu del Regne de Valencia fos per los enemichs assetgat e combatit per genys etrabuchs en los dits des casos o en qualsevols de aquells nos enten a excusar.

11. Item que en los dits dos casos e en cascu de aquells tots e sengles Richs homens, Cavallers o persones generoses habitants en lo dit Regne e lurs homens o vasalls de qualquier ley sien homens o vasalls o persones eclesiastiches o Religioses habitants en lo dit Regne facen e fer sien tenguts de feyt, fer hoste e cavalcada si e segons que les dites universitats de les dites Ciutats e viles Reals faran. Com la defensio del dit Regne sia comuna a tots e singulars habitants en lo dit Regne. E en la dita defensio haien part i essen tots los damunts dits axi en universal com en singular de qualsevol ley, stament o condicio sien

12. Item si en les dites coses e en cascu de aquelles tots los damunt dits havitants en lo dit Regne e lurs homens no faran host e cavalcada segons que en lo proxime precedent capitol es contengut e no seran forçats de feyt que les dites universitats o alguna de aquelles o singular lurs no sien tengut ne forçats fer aquella sino si e segons quels dits havitants en lo dit Regne e lurs homens faran en seran forçats e destrets e no en altra manera.

13. Item que de la quantitat al dit braç pertanyent pagar en o de la dita proferta sien pagades stimes de cavalls e roçins les quals seran e haien eser feyts per los dits deputats les quals dits deputats prenguen o fasen prendre mostra o mostres dels dits homens a cavall, e tots altres quelsevols messions, o depenses fahedores per lo dit braç per raho e occasio de la dita guerra, axi de deputats reebedors e distribuïdors de la dita quantitat, e reebedors e hoidors de comptes de la dita administracio com de scrivans, porters e execudors, com de altres qual-sevol oficials o persones, espies, correus o coses altres necessaries als feyts de la dita guerra e que salari convinent sia e puxa eser tatxat e pagat a cascu dels damunt dits per lo dit braç segons que aquell dit braç sea ben vit fahedor.

(Tachado) Item que les salaris fahedors e cometadors per los homens a cavall qui seran asoldats o mesos en lo dit sou sien mesos e vinguen en poder de los dits deputats e deputadors per lo dit braç comptador en sou de homens a cavall si en quant ben vist no fahedors necessari.

14. Item que per lo dit braç universalment o singular sis volrra sie elet scriva o scrivans o altres persones necessarie e expedit de les coses en les presents capitols contengudes. E aquelles puxen eser mudats o mudades tantes quantes vegades al dit braç sera ben vist fahedor.

15. Item que les faltes fahedores e cometedores per los homens a cavall que seran asoldadats o mesos en lo dit sou sien mesos e vinguen en poder dels dits deputats o deputadors per lo dit braç convertidors en sou de homens a cavall si en quant ben vist les sera eser necessari.

16. Item que les dites faltes a cullir o rrebre pendre o haver los dits senyors Rey, Rehina o Duch no puxen e deguen ne delegat o official alcu dels dits senyor Rey, Rehina o Duch o de alcu de aquells per alcuna manera, causa e raho E si sera contra fet en lo dit cas ipso iure vel ipso facto la dita ajuda o proferta cesse e lo dit braç o singular de aquell no seran tenguts a pagar o fer aquella.

17. Item si durant lo temps de les dits dos anys sia feta pau o treua entre lo dit senyor e lo rey de Castella que lo dit do o proferta cesse per aquell temps ipso facto per lo qual durara la dita treua E si la pau sera feta que aquell cesse de tot e en totes maneres ipso facto.

18. Item que per lo dit braç sien elets dos Consellers ab consell dels quals los dits deputats haien a diffinir e determenar les duptes que durant aquells seran o esdevindran per ocassio de les coses en les presents capitols contengudes e altres adjacents, dependents, envingudes o coherents de aquelles.

19. Item que les Ciutadans e homens de les viles Reals del dit Regne de Valencia paguen e contribuïschen per tots e qualsevol bens e possessions que han o hauran en qualsevol lochs o parts ab les Ciutats e viles don seran Ciutadans o habitants e no en alcu altre loch o parts ab les Ciutats e viles don seran Ciutadans o habitants e no en alcu altre loch o part o ab altre dels dits braços per raho de la dita general proferta e do, com aço sia fundat en vera justícia e usat e practicat en tots los temps passats.

20. Item quels homens o vasalls dels dits Ciutadans e dels homens de les dites viles paguen e contribuïschen per ocassio o raho de la dita general proferta e do ço es los homens o vasalls dels dits Ciutadans ab la ciutat don lo senyor daquella sera Ciutada, e les homens e vasalls de les habitants e vehins de les dites viles Reals ab la vila don lo senyor de aquells sera habitador o vehi e no so los altres braços o altre daquelles si donchs los lochs o alqueries dels dits Ciutadans e de homens de viles no seran de general contribucio de altra Ciutat vila o loch.

21. Item si algun se mudara de algun loch en altre que aquell que axis mudara pach e contribuïscha per la dita proferta en aquell loch on stava o stara en lo temps de la present proferta e de la aceptacio daquella.

22. Item quel sou sia donat tant solament a aquelles persones bones e suficients que aquell serviran e servir volrran personalment e no per altres o per interposada persona e no en algun altre. E en cas que servisse aquell per altre o per interposada persona que les sia abatut per aquell temps que servit sera per interposada persona.

23. Item que si per alcun del dits homens a cavall asoldadat partira del loch a aquell assignador per frontera sens licencia del capita maior e ab causa evide e necessaria que aquella partida lo sou de un mes e de tant de temps com estar absent del dit loch a aquella assignada En res menys que per lo cavall e les armes convertidors per los dits deputats en lo sou de homens a cavall.

24. Item quel dit braç de les dites Ciutats e viles puxa elegir los homens a cavall quels pertanya segons en la general proferta ço es de Ciutadans e de homens de vila o altres que al dit braç seran ben vist dementre que aquells sien suficients al dit sou sou o servey de la dita guerra.

25. Item que les Ciutats e viles damunt dites e cascuna de aquelles puxen elegir, posar e mudar capita o capitans dels homens a cavall, los quals les pertanya pagar, stipendiar o pagar per ocasio de la general proferta dementre empero lo nombre dels dits homens a cavall stipendiadors per cascuna de les dites universitats muntan a suma o nombre de X o de mes homens a cavall.

26. Item que com segons fur, alcun Rich home, Cavaller, generos, ciutada o home de vila o altre qualsevol persona stranya o provada no puxa o deia pendre per sa propia autoritat ne alcun postador, portes o altre qualsevol official dels senyors Rey, Rehina, o Duch o de qualsevol de aquells o de alcun altres official o persona no puga donar o assignar a alcuna persona de qualquier dignitat, ley condicio o estament, sia alcuna posada en alcun alberch o cases per alcun de les dites Ciutats e viles contra voler del senyor del dit alberch o cases com en cascuna de les dites ciutats e viles haia compliment de hostals on poran posar, restar per sos dies o loch. Compliment no haien de hostals los justicies e jurats de cascuna de les dites ciutats e viles, dara a aquelles compliment de posades per sos dies per ço lo dit braç supplica e requerisch que les dites coses sien prohibides e vedades. E si lo contrari sera feyt per alcun o alguns aço puxa eser contrast de feyt sens encorrimment de alcuna pena.

27. Item que si alcun de les damunt dits deputats treballaren per lo dit feyt sera en la frontera ab cavall e armes, que ultra la dita pensio a aquell taxadora prenguen sou axi com les altres soldadats. En encara que si avant per lo dit offici o procuraran fora los lurs alberchs prendien cavalls ne altres besties que de aquells o aquelles los fos e sia feta satisfaccio, remedia e coneguda dels altres deputats e consellers del dit braç.

28. Item que si alcun cas novell o antich sdevenia en la dita ajuda o proferta en lo qual fos alcun dupte quels dits deputats o la maior partida de aquell axi plenament com la cort poria fer ensemps ab les dits consellers.

29. Item quel dit senyor Duch prometa quel dit senyor Rey o altre o ell durant lo temps de la dita ajuda no puxa citar, convocar, apellar o demanar ne fer davant si venir ne ajustar alcun o alguns de les dits deputats ne consellers per res dels affers de la dita ajuda, ordenacio o administracio de aquella, sino en la dita Ciutat de Valencia e dins aquella en la qual de present ordene a lo

dit braç e singulars de aquells que les dits diputats e consellers haien residir e fer les fahens per ço que la administracio de aquella no puxa eser mudada ne torbada. E aço jure lo dit senyor Rey. E si lo contrari fasia que la dita ajuda cesses ipso iure e facto axi que lo dit braç o singular daquell no ffos tengut pagar res de la dita ajuda.

24. Item quel dit braç de les dites Ciutats e viles puxa elegir los homens de aquell que dins lo temps de la proferta per lo dit senyor Rey ni per official comissari o delegat seu ni per alcun en loch seu no puxa esser trames ni possat comissari ni consellador ni instigador ne alcun admetre ni scriva de la tesoreria, ne altre de qualsevol condicio sia per quelsevol termes, extesses o penes en alcuna de les dites universitats, stament o singulars de aquelles ans de tots termes extesses e penes comeses e cometedores coneguen los ordinaris de les dites universitats. E que si de feyt eren comissions per lo dit senyor Rey o altre feyts que aquelles sien nulles ipso facto. E aço prometa lo dit senyor Duch de fer prometre e jurar lo dit senyor Rey.

31. Item que alguns Cavallers o altres que serven sou per servey de la dita guerra (ilegible) metre que seran en lurs alberchs o cases propies no prenguen sou ne le no sia donat, mas que del dia a avant partira de son alberch per anar en la guerra los sia feyt compte e donar sou tro sien tornats en sa casa si donchs no tenien lurs alberchs en la frontera. E que lo capita ab los diputats coneguen que alli li sera donat sou en tot o en partida.

32. Item que si alcun de les asoldadats perdra cavall en la frontera que no ischa del sou tro que la stima li sia pagada ell stant en la frontera. E hauda la dita stima li sia feyt compte e donat sou deu dies per comprar cavall.

33. Item quel senyor Duch prometa de fer ab acabament prometre e complir al dit senyor Rey quel do al dit senyor Rey feyt e donat per lo Regne de Mallorches e illes a aquelles adjacentes venga en poder e ma dels diputats per lo dit braç pro rata segons forma del comptiment fahedor de la dita general proferta convertidor per los dits diputats en la guerra e defensio del dit Regne de Valencia.

34. Item quels reebedors de les saldes passades sien tenguts retre compte e raho de aquelles. E que semblantement retre compte los distribuïdors del sou del temps passat. E si alcuna cosa han a tornar que vinga en ma de les diputats dessus dits, de la part pertanyent al dit braç, pro ratam del comptiment fahedor e de la dita ajuda. E que les dites coses sien distribuïdes per els dits diputats en creiximent de homens a cavall per la defensio del dit Regne.

35. Item que en o per la dita ajuda una universitat del dit braç per altra ne un singular de qualsevol de les dites universitats per altre no puxa eser forçat ne destret marchar ne penyorar mas que sia feta execucio per los dits diputats o per lo portant veus de Governator en lo Regne de Valencia o lochtinent seu, si request sera per los dits diputats sumariament e de paraula e sens pleyt e sens scrit

e solament de una paraula tot orde judiciari comes contra aquella universitat o singulars daquella qui deuran alguna cosa per raho de la dita ajuda o proferta totes excepcions, excusacions e defensions axi de dret com de feyt a part posades e romangudes

36. Item que tots e singulars inquisicions, informacions o qualsevol altres pesquises per qualsevol no sien nuncupades axi de mer offici com altres les quals porien eser feytes contra tots o qualsevols oficials del dit Regne o scrivans de aquelles dels corredors axi de temps passat com del sdevenidor, tro a les primeres corts generals en lo dit Regne per lo molt alt senyor Rey celebradores, exceptuades inquisicions e postulats de part, les quals inquisicions e request de part se haien a fer devant e per lo jutge ordinari de cascuna universitat en les dites inquisicions seran feyts sean remeses, relexades, absoltes e definides.

37. Item que totes penes demandes civils o criminals les quals porien eser demandades, exhigides e levades de o contra las universitats damunt dites o alcuna de aquelles o singulars lures per qualsevol causa, manera o raho tro al present dia de huy, sien remeses, relexades, absoltes e definides.

38. Item quel fur o provisio per lo dit senyor Rey feyt en les corts generals per aquell proxime celebrades per les quals es provehi que contra tots e singulars corredors de les universitats damunt dites o qualsevol daquelles fos feta sua inquisicio revocats per abrogats e toltz provehim e declaram que contra les dits corredors o alcun de aquelles inquisicions per mer offici no sea feta. Com la dita inquisicio en los temps passats se sien seguit grans dampnatges als dits corredors e al senyor Rey poch profit.

39. Item quel fur feyt per lo senyor Rey en les dites proximes celebrades corts per aquell en lo regne de Valencia parlant dels armeses de les vestidures e altres, sie revocat, cassat e anulat com per aquell no sobtena alcun profit al senyor Rey ne als altres, ans sen estenguen messions e treballs a cascuna de les dites universitats e singulars lurs en haver sobresehiments en del dit feyt.

40. Item que per totes e singulars penes o calonnies comeses per qualsevol persones per occasio del dit fur tro al present dia de huy sien absoltes, definides, remeses e relaxades.

41. Item que totes e singulars penes comeses provinents dels quarts de stimes sien remeses, absoltes, definides e relaxades.

42. Item que cascuna de les dites universitats puxa llicitament e sens altre embarg o contrast de qualsevol persones en si retenir tot ço o qual quier cosa cascuna de les dites universitats haen pagar per raho del sou de tres ballestes los quals lo dit senyor Rey provehi sea stablit en lo Castell de Crivillen o que a altres que les dites universitats sia tot restituit o tornat com en pagar les dites coses les universitats damunt dites o alcuna de aquelles no fossen tengudes ne obligades per Iusticia E per la dita raho lo dit senyor Rey revoca ab carta sua

la provisio damunt dita, provehint e manant que a cascuna de les dites universitats fos restituit e tornat ço que aquelles per la dita raho era estat pagat.

(Tachado) Item fur feyt per lo dit senyor Rey en les dites corts per aquell proximes celebrades per lo que es provehit que totes aquelles persones les quals podrien fer testament o altra darrera voluntat puxen donar o lejar los lurs bens en tot o en partida en so testament, codicil o altra darrera voluntat a fills, filles o altres persones parents o stranyes sens contrast o embarch de qualsevol altra persona, axí que no sien tengudes de donar o lejar les lurs bens a fills o filles sin hauran si fero no volran legitima o alcuna part de lurs bens, ans puxen fer de aquells tots lurs propies voluntat segons que en lo dit fur es contengut sia revocat, cassat e annullat com se mostre clarament aquell eser feyt en gran perjudici e dan de moltes persones. E que per ocaasio de aquell se porien seguir morts, scandals o perill o altres dampnatges. Maiorment com sia feyt contra dret de natura

43. Item quel fur feyt per lo dit senyor Rey en les dites corts per lo qual es provehit que tots testaments, codicils e altres derrereres voluntats e tots e sengles contractes, codicils e altres derrereres voluntats e altres obligacions cartes e letres judiciales sien feyts scrites, ordenats e dictats en Romanç e sens alcuna it sia corregit e smenat provehim que les dits testaments, codicils e altres derrereres voluntats e tots e sengles contractes, cartes e altres obligacions sien feyts scríts, ordenats e dictats en lati e sens alcuna etc.

44 Item que alcu Rich home, Noble, Cavaller, Generos e altra qualsevol persona no puga pendre o fer pendre besties adzembles de les dites Ciutats e viles o de alcuna de aquelles o de loch de contribucio de aquelles de singulars lures ab loguer o sens loguer contra voler de aquelles de que seran les dites besties o adzembles. Encara que les hagues mester per servey de la guerra. Com alcu no puxa o deia pendre les dites besties o adzembles sino tant solament lo senyor Rey e la senyora Rehina e son primogenit a us de lur casa propia tant solament. E si alcu ha mester les adzembles pot o deu haver aquelles de les seus homens en pot comprar o al menys sen deu convenir ab aquells de qui son les dites besties o adzembles Car moltes vegades ses sdevengut que alguns han preses besties adzembles, besties les quals no son stades pagades, restituides o novades. E si alcunes adzembles seran preses contra voler de aquell de qui seran aço puxa eser desfes en contrastant de feyt per totes aquelles maneres que aquells de que seran les dites adzembles o altres qualsevol volents ajudar aquelles sera ben vist fahedor sens encorriment de alcuna pena.

45 Item que per lo dit senyor Duch sien confirmades totes e sengles condicions e pactes contenguts en los dits capitols de la dita general proferta de Arago sots forma de la qual lo general del regne de Valencia proferi al dit senyor Rey cinchcents homens a cavall en ajuda de la present guerra e en defensio del dit Regne en les corts per lo dit senyor Rey en la ciutat de Valencia proxime celebrades. E encara tots e sengles condicions e pactes hauts e fermats per lalt infant En Ferrando frare e general governador del dit senyor Rey en lo parlament que aquell al dit general del Regne de Valencia celebrat en la Ciutat de Valencia e per lo

senyor Rey confirmat ab carta sua deuda en XXX dies mensis madu Anno a nativitate domini MCCCL nono aquelles empero condicions e pactes de les quals en los presents o subsequents capitols no es feta plenament o specialment mencio.

46 Item que per pena la qual sera donada sobre demanda de dot o dexovar o per condempnacio la qual sera feta per raho de dot o exovar o de sentencia arbitral, pena de quart no sia pagada, exhigida o levada

47. Item que per tot ço que la Ciutat de Valencia ha anticipat a pagar en sou de homens a cavall per defensio del Regne de Valencia en los mesos de Abril e de Maig del present any, sin pagat a la dita Ciutat de les primers diners sdevenidors de la dita proferta.

49 (sic) Item que les inhibicions feytes de no navegar sien revocades e anul·lades e que alcuna inhibicio no sia o puxa eser feta de no navegar en qualsevol vexelles capitols o no capitols a quasevol parts e qualsevol coses o mercaderies ço es durant lo temps de la dita proferta. Com per les dites inhibicions se seguexca dampnatge a la cosa publica del dit Regne per moltes diverses rahons e maneres e no profit alcu o utilitat.

50. Item lo dit braç de les Ciutats e viles protesta expresament que per la present ajuda ne per res contengut en los capitols o alcun de aquells no sia ne puxa eser feyt ne engendrat alcu perjudici o lesio a concessions, privilegis, liberats, usos e franqueses de les dites universitats o de cascuna de aquelles, ne de lurs homens ans les dites concessions privilegis, libertats, franquees o usos sien o stien en lur plena força e valor la present ajuda en los dits capitols ne res contenguts en aquells en alcuna manera no contrastant. E quel dit senyor Duch no faça ara carta e privilegi al dit braç e universitat de aquell axí com mils e pus profitosament fera e dictar se puxa a conservacio de lur dret

51. Item en cas que gracia o lexa alguna fos feta per qualsevol manera o raho alcuna o alguns de les universitats damunt dites de que deven pagar en la dita present proferta que tot allo sia abatut de la part del dit braç pertanyent pagar en la dita general proferta. En axí que per la dita gracia o lexa no sia res enadit a les altres universitats ultra la part que les pertany pagar a la dita proferta.

52. Item quels dits senyor Duch e lo senyor Comte de Denia e los Nobles e honrats en Gilabert de Centelles, en Berenguer de Codinachs e Micer Johan, consellers del dit senyor Rey prometen e juren e reeben en si scriva de vet del Archabisbe de Tarragona de manera que les coses en los presents e deius scrits capitols contengudes e posades faran loar e servir a les dits senyor Rey e Rehina E que les dits senyor Rey e Rehina reebren en si scriva de vet per observacio de les dites coses ab carta publica ab los segells de les dits senyor Rey e Rehina segellada la qual hauran lliurada francha de tota messio e de dret de segell e altre qualsevol als jurats de la Ciutat de Valencia en nom de tot lo dit braç dins VII mesos primerament de la qual scriva de vet no puxen eser absolts aquells

que contraforan tro primerament e abans les dites coses reduïdes e tornades al stament e forma en los presents capitols contingudes.

53. Item que tots los greujes, injusticies o altres opressions feyts per los officials o delegats del dit senyor Rey o qualsevol de aquelles a les dites universitats Real o a alguna de aquelles o singulars de aquelles sien retractats e revocats e reduïts a justícia e stament degut, los quals protesta lo dit braç que puja ratificar e declarar. E que de aquelles li sia feta justícia ans que les dites corts sien departides e licenciades per lo dit senyor Duch

54. Item lo dit braç elig en scriva per part sua per fer les actes, scriptures necessaries en asoldador aquestes aquelles homens a cavall los quals lo general del dit Regne fa asoldadar de present a dos mesos per defensio de la cosa publica del Regne damunt dit. E encara a fer les actes e scriptures necessaries en asoldadar los homens a cavall los quals de la present proferta seran per les dites universitats a cascuna de aquelles asoldadats ço es En Berenguer Maresme notari de Valencia, qui es apte, suficient e expert en fer les dites coses e altres pertanyents a offici de notaria, salvu e retengut a cascuna de les dites universitats que quant comptiment sera feyt de la dita proferta o de la part que al dit braç de Ciutat e viles Reals ne convendra pagar que cascuna de les dites universitats puja fer sos actes e scriptures al dit feyt pertanyents e necessaries ab aquell notari e scriva que ben vist li sea.

55. Item que totes les dites e sengles coses en los presents capitols e prevists contingudes, e specificades no eren complides, feytes, observades e tengudes, confirmades, jurades e ratificades ab acabament per los dits senyor Rey e Rehina que en aquell cas o casos la present proferta sia nulla, cassa, irrita e vaia per no feta a aquella lo dit braç eximit per tut e contra de present deura e vol que vaia per no feta. E alcu no sia tengut, forçat o destret per alguna manera, causa o raho a pagar en aquella.

56. Item que tots e sengles cartes e altres scriptures les quals per occasio de les damunt dites coses o de qualsevol de aquelles seran feytes es convendra o pertanya fer sien donades o lliurades a dit braç franques de dret de segell o de altre qualsevol dret de scriptures e scrivans o officials de la cort.

57. E la dita proferta e do fa lo dit braç sots la forma e condicions, retencions, protestacions, estumaments dessus expresats e no en altra manera.

(Tachado) En apres com aquells Sexanta mill solidus de Reals los quals la Ciutat de Valencia paga o pagar es tenguda al senyor Rey per deu anys comparadors apres que les generals imposicions foren servides se haian a levar, collir e pagar per via de imposicio o per aquella manera que al senyor Rey e als jurats e prohoms de la Ciutat damunt dita sera ben vist segons que en la carta de concessio de les dites imposicions es contingut. Suplique que ço la dita Ciutat, jurats, sindichs e procuradors de aquella que sia merce de vos senyor atorgar e donar autoritat e poder als dits jurats qui son e per temps seran que les dites

Sexanta mill solidus puxen exhgir e levar per via de impositio o per aquella manera que als dits jurats e prohomens de la Ciutat sera ben vist.

58. Item com segons fur, privilegis e concessions Reals, los ciutadans o habitants de la dita Ciutat no sien tenguts o obligats pagar alcuna cosa per treta de arroç. E lo batle general de Regne de Valencia o son lochtinent contra los dits privilegis e Reals concessions costreny los dits ciutadans e habitants a pagar certa quantitat per la dita treta no contrastant que per lo dit senyor Rey ab carta sua liurada feyt manament en contra Supplica li per ço los dits jurats, Sindichs e procuradors que sia manat ab carta al dit batle e lochtinent que servan los dits privilegis e concessions no forçe o costringa los dits Ciutadans o habitants de la dita Ciutat o alcu de aquells en pagar alcuna cosa per treta del dit arroç ans liurement e sens alcuna inhibicio, reemcio o servey leix aquells traure lo dit arroç. E que sia restituit tot ço que per la dita raho es sia pagat

Pateat uniersis presentis fuerunt inspectis. Quod cum pervenisset ad aures incliti Infans Johannis serenissimi principis et dominum, dominum Petrus Dei gratia Rex Aragonum primogeniti, ducis Gerunde et Comitis Cervarie, ac eiusdem domini Regis in Regno Valencie locum tenentis generalis. In civitatem Valencie, incolis Regni Valencie in persona dicti domini Regis Curiae celebrantis, plurimorum fide dignorum fame laborare. Quod Rex Castelle publicum hostis, ex uso inordinato insulto suas faciebat, et preparabat conatum, cum non modica equitum et peditum comitiva, tam christianorum propter paganorum in multitudine affluentia per intrando, et invadendo si potuerat quod dictus auctoritas dominum Regnum Valencia, et eius incolas, et alia facetur in dicti domini genitoris nostri, et totius rei publice dicti Regni oprobium et iniuram. Idem ominus dux provido consilio habito diversis viribus super hiis, cupientis et afferantes, prout eius congruit dignitati pravis et iniquis Regis Castelle conatibus celeriter obviare, et salubri statutam Regni et eius incolarum salubriter providere exponendo predicta verborem in presenti Curia, omnibus et singulis Episcopis, abbatibus procuratoribus, Magistris et Commendatoribus ordinum milicie, et personis de capitulo, et aliis de brachio ecclesiastico Nec non infantibus, Comitibus et vicecomitibus, baronibus, nobilibus, Richis hominibus militibus, domicellis, et aliis personis generosis de brachio barorum et militum, ac syndici et procuratoribus universitatum, Civitatum et villarum regiarum dicti Regni in domi Capituli fratrum predicatorum dicte Civitatum per dictarum curiarum celebrante congregatis, eosdem capitule et quilibet ipsorum inibi presentialiter existens duxit cum magna instantia deprecandos, ut cum dictarum curiarum expeditioni, propter non nullas, et diversas cuestiones que cotidie suscitabant et suscitari spebantur inter ipsos eret in quatum propendere poterat morosa, atquem longam deberet ad salubrem statum dicti Regni, et eius incolarum taliter providere.

Et talia remedia super hiis adhiberet, per dictum Regnum, et eius incolae, a dictis Regis publica iniura, et eius guerram conatibus preservaretur illese, prout dicto domino Regi, in suo congregavit dignatati. Id circo die sabati quod computabatur XXIII die madii anno a nativitate domini MCCCLX circa horam tertiarum ipsius die. In presentia micer Bertrandi de Pinos notarius, et sigilla tenentis dicti incliti, ac magnifici domini Infantis Johannis, ac scriptoris presentium curiarum, et

in presentiam etiam venerabilium et discretum Francisci de Pulchro Castello militis Majordomi Gueraldi de Flaņas, Gerandi de Vilatorta locum tenentis expresatis Bartholomeus Martorelli, et plurium aliorum in multitudine copiosa, ad hoc specialiter vocatum et rogatum, dicte dominus infante curias supradictas in dicta domo Capituli fratrum predicatorum ut mori est celebraretrur. Reverendus in Christo pater Vitalis divina providentia Valencie episcopus, fratrem Petrus de Tous magistri Vallis Digne, ffratrum Pere abbas monasteri de Benifaņas, F. Berenguer me-joralis loci de Quarto Cistercien ordinis, fratrem P. Berenguer vicarius Sancte Marie de Podio, Berenguer Oliveri procurator Comendatoris Montis Albani, Berenguer tenente procurator magistri Calatrava, Franciscus de Maça procurator episcopum Sugurbienti, Berenguer Domenech decretorum doctor, procurator episcopi Dertusen, Petrus de Abbatia, G Pineda procurator capituli sedis Valencie Et quodam alii de brachio ecclesiastico Nobilis Gilabertus de Cintillis, P. de Cintillis, Raimundis de Cintillis, P Maça de Liçana, Berenguer de Vilaragut, Antonius de Vilaragut, Johannes de Vilaragut, Rodericus Didaci, Johannes Didaci frater G procurator dominus Regine, Berenguer Mercatoris procurator dominus Regine, Berenguer Mercatoris procurator incliti Infantis Fferdinandi, Antonius Romei procurator Egredi Petrus Comitibus Urgelli, Franciscus de Spelutis procurator Ianfridi de Iamvila, G de Curia procurator Nobilis Petrus domini de Exerica, Franciscus de Montepalatio procurator nobilis G R de M, G. de Exea actor tutoris sedis nobilis Comiti de Luna, Berenguer Maresme procurator nobilis B de Rivosicho, Stephanus de Aragonum, Manuel de Entença, Berenguer Ballistari procurator nobilis Olfo de Proxida, Garsias de Loriç, Johannes Eximini de Monte Corusio, M. Castellani, P. de Villanova, P Gaya procurator Vitalis de Villanova, Marchus Merceri, Galcerandus de Tous, B. de Tous, Petrus Boyl, Ffranciscus de Vilarasa, Berenguer de Ripoll, Ffranciscus de Fonte, Johannes de Pertusa, R. Gostanti, Rodericus Martini de sancto Adrianis, Eximinus de Taraçona, Jacobus Celma, Rodericus Lançol, Blasius Fferdinandi de Heredia, Petrus de Villanova, Ludovicus Sancii de Calatajabis, Petrus de Ripoll, Berenguer de Mercatoris, Petrus Boyl filius Philipi Boyl, Bonosonatus de Valleporaria, Ianfridus de Ripoll, Pelegrinus G Catalani, Marchus Lançol, Berenguer Boyl, Berenguer Fabre, Berenguer Merceri, Petrus de Sancta Istla, magister Petrus Ros de versis, Gilabertus ça Noguera, Berenguer de Codinachs, Garsias Lupi de Cetina, Berenguer Vives, Petrus Boill de Miçlata, Jacobus M. Johannis et plures alii de brachio militari. Thomas Vives de Canemars, Petrus G. Scribe Justicie de Mirveto, G Mir, Dominicus Rocha juratis civitatis Valencie, Goniçani licenciatum in legibus Martinus de Tribus, Michael de Palomar, Jacobus de Clermont, G. Spigol recipientibus in gradibus, M Valliola, Berenguer de Capilots, G. Abellonis. Johannes de Solanes, Egidius de Sagra, Petrus Aymerici, Johannes sam, sindici et procuratores universitatum civitatum Valencie, Stephanus procuratori de Fontilleto, Ffranciscus Carbonell sindici et procuratores Xative. Berenguer de Valleporaria, Berenguer Pedrici sindici et procuratores Murvieteris, Johannes Martini, Bartholomeu Alepuz sindici et procuratores ville Morelle, Petrus Monreal et Berenguer et Guillelms Vitalis sindici et procuratores ville Algizire, Ffranciscus Colomi sindici et procurator ville Burriane, et plures aliis de

brachis universitatis civitatum et villarum Regiarum Regni Valencie sindicis et omnibus et singulis supradictis per dictum dominum duce[m] eisdem expositis et narratis. Considerantes et sedule cogitantes non minus est assueto furore dicti Regis Castelle comunis hostis et publica iniura nostrorum sanguinem facientis et suis fraudibus obviandum Et per ipsius Regis gentes in frontaria Regni Murcie constitute ad terras prefati dicti Rex aspirantes, nunc noviter, ut cetero dicerunt sua prepararant moliniam Caute, et cum quibus loca nostra in frontaria dicti Regni Valenci constituta. Et specialiter locum de Oryola quibus dictus intrarat, sue subiciant dicioni Quia cum huiusomni sonitus nunc altius, nunquod remissus corda predictorum omnium alternabat, dominus supradictus univoce concordantes quod nequirerunt tamquod ambiguis dare fidei in verbum que nunc rumor huiusomni clara fide rerum invalescens, adeo corno sono clamat in auribus omnibus predictorum ut iam non aportant, ad eam memori relati aure, orrigeret quod ut incongruenti, in publicum festinatum dicti loci de Oryola periculo occurreratur cum gentes dicti Regis Castelle eundem iam taliter locum et dampnam que poterit sit inibi (ilegible) prout eorum intereset progenitorum suorum secundo vestigia dominus supius nominati, prelati, barones, nobilis, atquem generosi, cives ac homines villarum in presenti curia existentis Cupientes et assertantes per plurium vocis dicti domini ducis satisfaceret ut dentur in dicta dicti Regni et incolarum ipsius salubriter providere et gentibus ipsius Regis Castelle resistere viriliter manum forti.

Gratiam ex certa sua ac eorum spontanea voluntate et eorum liberalitate, omnes insimil univoce, quod ad hoc concordantes, tam nomine proprio, quod nomine totius generalis dicti Regni in presenti curia consentiente, in aprobatam dictus dominus duce, dictam curiam celebrare Crearunt et ordinarunt suos certos ac speciales syndicos, yconomos et procuratores, videlicet ad manulevandum seu mutuo recipiendum per toto dicto generali, a quibusdam personis, tam christianis scilicet quod judeus, quod etiam sarracenis, eiuscumque conditionis, gradus aut status existant et sub usuris, mogubellis, aut alter quovis modo, prout cum eiusdem melius poterat convenire, tantam petitur summam que sufficiat ad solvendum stipendium cum solidum Quingentorum equitum quorum medietas esset armatorum, et alia medietas alforratum, ad ratione videlicet septem solidum regalium Valencie, per quolibet equo armato, et quinque solidum dicte monete, per quolibet equus alforrato, die quolibet ut est moris. Qui quidem Quingenti milites, sunt equites prestat et prestaret remaneat servitium speciale circa defensionem ffrontariam dicti Regni, et eius incolarum, adeo, quod a predictis pravis conatibus dicti Regis Castelle publici iniura, et eorum valitorum, cum dicti auxiliis perseveret illese Quod quidem servitium incipet de prima die proximi instantis mensis junii, usquem ad ultimam diem proxime instantis mensis octobris, sub modis tamen formis et conditionibus constitutis et expressis in ibidem capitulis in dicta curia prefatis sindicis, yconomis, et procuratoribus ibidem presentialiter existentibus ex parte totius generalis Regni predictam traditis, persone dicto domino Duce, dictam Curiam inibi celebrarem. Quorum quidam capitulorum tenores sequitur per hunc modum.

Venerabilis et dilectos ffratres A Abbatem Monasteri Vallis Digne, ffratrem

Johannem Lupi Despeculo clavario Muntésie, Ffratrem Bernardus Monasterium maioralem loci de Quarto ordiſ Cistercién, P. de la Abbatia canonicum ſedis Valencie, per brachio ecclésiastico ac Nobilem nostrum Gilabertus de Cintillis, Pascasius Maçana, Raymundus de Villanova, et Blasium Fferdinandi de Heredia militis per brachio baronum et militum. Nec non G. Abellonis, Ffranciscus Marrades cives Valencie, Franciscum Carbonell cive Xative, Bartholomeum de Alepuz vicinum ville Morelle, omnes insimiliter. Nomines rex et ipsis duo ex uno quoque brachio (ilegible el fin del folio: roto).

Primum, que per lo General sien elets certes persones les quals sien constituits en sindichs dels dits braços E los quals agen poder de manlear a mogubell o usura tanta quantitat de moneda que bast a pagar sou de D homens a cavall CCL armats e CCL alforrats, a raho de VII sols, per cavall armat e V sols. per cavall alforrat. Los quals comencen a servir continuament del primer dia de juny primer vinent, tro per tot lo mes de octubre del primer instant del any present.

Item quels dits sindichs agen poder de asoldadar los dits D homens a cavall e de pagar lo sou e de stimar los lurs cavalls e de pagar los les stimes si mester sera, e encara de pagar tots mogubelles, interessés, e usures, e totes altres messions que per los dits D homens a cavall havedors al dit temps faedores seran, axi de scriptures, salaris de porters e spies com altres al dit feyt necessaries

Item quels dits sindichs prometen, que la dita moneda no convertiran en alguns altres uses si no en los dits homens a cavall stimes daquells, mogubelles, usures, interessés e messions a ço necesarie e siu faran que paguen de lur propi.

Item que sie donat poder, als dits sindichs, ço es, que si per ventura al temps, que ells hauran promesa pagar la dita quantitat manlevada, los dits braços no havien pagada aquella, quels dits sindichs hagen poder de fer execucio en tants de bens dels dits braços, e dels singulars de aquells o vasalls de aquells que basten a pagar les dites quantitats manlevadas, mogubelles, dans messions que per la dita raho se faran, sestindran o es daran Axi empero e per aytal manera, que per aquella sie feta la execucio contra aquell o aquells braç o braços, e singulars de aquells que no haura, o hauran pagat, axi que si la 1 braç ha pagat, que contra aquell e singular de aquell per la dita raho no sie feta execucio alcuna.

Item quels dits sindichs no puxen eser remoguts del dit sindicat e poder, tro sien pagades les quantitats per ells per la dita raho manlevades, mogubelles, dans, messions e interesés.

Item que de la moneda que eixira per vigor del atorgament del do faedor al senyor Duch, per defensio del Regne en les presents Corts, ne vinguen a ma dels dits sindichs tanta que bast a pagar les dites quantitats, per la dita raho manlevades, ab les dites messions, dans e interesés, e que tro les dites quantitats sien pagades, la dita moneda del dit do, ne vingue a ma de alguns altres deputats o deputadors e reebre, e distribuie la moneda del dit do.

Item quels dits sindichs no sien tenguts retre comte ne raho de la distribucio del dit sou a official alcu del senyor Rey. Mas tant solament al dit general o diputats per aquell, ans si per ventura faltes hi haura, que aquelles reebren e demanden

los dits sindichs e no alcun official del dit senyor Rey, e aquelles los dits sindichs convertischen en homens a cavall e no en als.

Item que per lo senyor Duch sie feta carta als braços eclesiastich e militar, que per lo present atorgament, lo qual fan graçiosament, nols sie feyt prejudici alcu en lurs libertats ans les sien e els romanguen salvus, en axi que per avant nols puxa esser treyt a consequencia.

Item que per lo senyor Duch sie feta semblant carta de la desus en lo precedent capitol expressada al braç de les Ciutats e viles Reals del dit Regne, que per lo present atorgament lo qual fan graçiosament, nols sie feyt prejudici alcu en lurs libertats ans les sien els romanguen salvus. En axi que per avant nols puxe esser treyta a consequencia.

Item que lo temps, per lo qual los dits D homens a cavall serviran, sie reebut en compte dels temps, e prioritat del do, que lo General del dit Regne, enten a otorgar al dit senyor Rey en les presents Corts, e ques pagarien, entre los braços, segons que rendran a cascu braç, pagar en lo dit do segons la forma e manera que per lo dit do atorgat E per quis pertanga departir.

Item que si per ventura, los sindichs no volran fer la execucio faedora contra alguns dels dits braços, e singulars de aquells per la dita quantitat havedora, que lo Governador del Regne o so lochtinent, en continent, que requestes ne seran de paraula, per los dits sindichs o partida daquellos Tota excepcio o execucio remoguda sien tenguts fer les dites execucions. E que aço jures los dits Governador, e so lochtinent

(Letra pequeña en el proceso) Item que si per ventura, dins lo temps en lo qual la quantitat manlevada per los dits sindichs per raho del dit sou se haura a pagar lo dit do, per lo dit general no era atorgat o si era atorgat, encara no era entre los dits braços departit cum effectum, o que si dins lo dit temps era pau, o treua, que tots los dits XII, IX, VI o III dels damunt dits axi en propio com nombre de cascu braç, dia esser equal ab lo nombre de cascuns dels altres braços. E que tot lo dit nombre axi eguallat e no lo uns sens los altres que lo governador e son lochtinent request per los dits XII, IX, VI e III (sigue al pie del folio), haien a ffer execucio los dels dits braços, o singulars de aquells o vasalls de aquells, e bens lurs per la dita quantitat, mogubelles, usures, messions, e depenses, segons que a tots 'es dits XII, IX, VI o III E no es menys a maior seguretat de tots aquells que obligats son, o de aquells que se obligaran, per les dites quantitats se obligaren tots los dels dits III braços concordablement. Axí com sils dictat, e ordenat se fera a profit dels dits obligats (termina al principio del folio siguiente) e aço se obligaren e assignaren

Item que dels dits Capitols sien feytes Carta, o cartes publiches, a tot profit dels dits sindichs, e a tot dan dels dits braços, franques de dret de segell, e de altre dret de la Cort.

Quibus vel novem, sex aut tribus ex ipsis sindicis, iconomis et procuratoribus, quatuor, tribus, duobus aut unus, videlicet cuiuslibet brachii numerus, cuiuslibet brachii sit et equalis dederunt et contulerunt ex certa scientia, omnimodam potestatem sciliciter in nomine totius dicti generalis Regni Valencie, et eius singu-

larum possint iamdictam pecuniae quantitatem, per modum usure, mogubelle, aut alterius cuiusvis barate, sive alterius contractus, cum omnibus et singulis missiobus, dampnis et interesse ratione predicta, passis et sustentis, ac decetero sustinendis, manulevare, seu mutuus recipere ac predictis personis, seu aliis quibuscumque instrumenta debitoria et alia nomina ac per toto dicto generali facere, et firmare medio juramento seu alter propius generale, cum omnibus illis creditoribus, censatoribus, obligationibus et cautelis, quos securitati et expeditioni promissorum necessarias et noviter seu etiam opportunas Nec non iamdictam prout stimationem dicti generalis recipere, et apocham seu apochas facere de recepto, cum vel plures eorum loco substitueret, rationes, questiones eis et cuilibet ipsorum visum fuerunt expedire Et donum omnia alia et singula facere et procurare, ac etiam liberaliter exercere, que facere possit aliqui sindici, iconomi, et procuratores legitime constituti, et que totum dictum generale faceret poterat, si personaliter omnibus intereset. Comitentes eiusdem super predictis, et quolibet predictorum, in predictam tangentibus, seu convergentibus ex eisdem aut conexas dictis totius generalis, ac liberant et generalem administrationem cum plenissima facultate. Et volentes ipsos syndicos, iconomos et procuratores, ac substituendos ab eius, a predictis omnibus et singulis et quolibet predictorum ab omni ratione satisfaciendi, promississent omnes illi de dicto generali, et eius singularis, ipsos et quemlibet ipsorum superius habere ratum, crasum et firmum quidquid per dictos syndicos, yconomos et procuratores, aut substituendos, ab eis promississent manulevatum, receptum, obligatum, juratum et asseratum, super predictis omnibus et singulis actum fuerunt, sive gestum, et nullo tempore revocare sub bonorum totius dicti generalis, et eius singularum omnium ypoteca. Que fuerunt acta, die anno et loco predictis presentibus dicti domini duce, et me dicto notario et scriptore, ac omnibus aliis superius nominatis

Signum vitalis Valentie episcopi.—Signum Ffratris Petrus de Tous, magistri militie Sancte Marie Muntésie.—Signum Ffratris Abbas Monasteri Vallis digne.—Signum Ffratris Petrus, Abbas Monasteri Benifaçano.—Signum Ffratris Berenguer, maioralis loci de Quarto ordinis Cistercien.—Signum Ffratris Petrus Berenguer, vicari sancte Marie de Podio.—Signum Berenguer Oliveri, procuratori comendatoris Montis Albani.—Signum Berenguer Termenes, procuratoris Magistri de Calatrava.—Signum Ffranciscus de Mora, procuratoris episcopi Sugurbicien.—Signum Berenguer Domenech, decretorum doctoris, procuratoris episcopi Dertusen.—Signum Petrus de Abbatia.—Signum G Pereda procuratoris Capitulo sedis Valentie, omnium predictorum de brachio ecclesiastico.—Signum Alfonsus, Comitum Ripparcie et de Denia.—Signum Gilaberti de Sintillis.—Signum Petri de Sintillis.—Signum Aymerich de Sintillis.—Signum Petri Maça de Liçana.—Sgnum Berenguer de Vilariacuto.—Signum Antoni de Vilariacuto.—Signum Johannis de Vilariacuto.—Signum Roderici Didaci.—Signum Johannis Didaci.—Signum G. Coloni, procuratoris Illustris domine Alienore regine Aragonum consortis prefati domini Reigs Petrus nunc regnantis Signum Berenguer de Mercatoris, procuratoris Incliti Infantis Fferdinandi.—Signum Antoni Romei, procuratoris Petrus Comiti Urgelli et vicecomitis de Ager.—Signum Sancti de Exea, militi actoris tutoris Iamfridi

de Iamvilla.—Signum G de Loria procuratoris Petrus domini de Exerica.—Signum Ffranciscus de Montepalatio procuratoris Nobilis G. R. de Montechateno.—Signum Berenguer Maresme procuratoris Nobilis Raimundi de Rivosicho.—Signum Stephani de Aragonia.—Signum Manuelis de Entença.—Signum Berengari Ballestari, procuratoris Nobilis Olfo de Proxida.—Signum Garsie de Loriz.—Signum Johannis Eximini de Monte Corusio.—Signum R. Castellani.—Signum R. de Villanova.—Signum Mathei Merceri.—Signum Galcerandi de Tous.—Signum R. de Tous.—Signum Petrus Boyl.—Signum Ffranciscus de Vilarasa.—Signum Berenguer de Ripoll.—Signum F. de Fonte.—Signum Johannis de Pertusa.—Signum G de Gostanti.—Signum Roderici Martini de Sancto Adriani.—Signum Eximini Sancii de Taraçona.—Signum Jacobi Selma.—Signum Roderici Lançol.—Signum Blasii Eferdinandi de Heredia.—Signum Petris de Villanova.—Signum P. Sancii de Calatajubi.—Signum Petrus de Ripoll.—Signum Berenguer Mercatoris.—Signum Petrus Boyl, filii Philipi Boyl.—Signum Bonafonati de Valleporaria.—Signum Iamfridi de Ripoll.—Signum Peregrine Catalani.—Signum Mathei Lançol.—Signum Berenguer Boyl.—Signum Berenguer Merceri.—Signum G. de Sancta Iscla.—Signum Magistri Petrus Ros de Ordinis.—Signum Gilabertus ça Noguera.—Signum Berenguer de Codinachs.—Signum Garsie Lupi de Cetina.—Signum Berenguer Vives.—Signum Petrus Boyl de Mizlata.—Signum Jacobi Scribe.—Signum R. Johannis, de brachio militari.—Signum Thomas Vives de Canemars.—Signum Petrus G scribe.—Signum Justi de Miraveto.—Signum Guillermus Mir.—Signum Domini Rocha, juratorum Civitatum Valencie.—Signum R. Gamitaris licenciati in legibus.—Signum Martini de Tribus.—Signum Michaelis de Palomaris.—Signum Jacobi de Claremont.—Signum R. Spigol.—Signum icencius de Gradibus.—Signum A Valleriola.—Signum Berenguer de Capitols.—Signum G Abelonis.—Signum Johannis de Solanes.—Signum Egidi de Açagra.—Signum Petrus Aymerich.—Signum Johannis Suau sindicorum et procuratoribus universitatum Civitatum Valencie.—Signum Stephani Ponci de Fenolleso.—Signum Ffranciscus Carbonell, sindicorum et procuratoribus civitate Xative.—Signum Berenguer de Vallepraria.—Signum Berenguer Pedriça, sindicorum et procuratoribus ville Muriveteris.—Signum Johannis Martini.—Signum Bartholomei de Alepuz sindicorum et procuratoribus ville Morelle.—Signum Petrus Montreal.—Signum Guillermus Boquet.—Signum Vitalis, sindicorum et procuratoribus ville Burriane, de brachiis universitatum civitatum regiarum dicti Regni Valencie predictorum omnis Qui predicta omnia et singula in presenti sindicatum inscripto contenta expressa tamque que de ipsorum et totius generalis dicti Regni voluntatem assensum et promissum prestarunt, laudaverunt, concesserunt et firmaverunt presentibus notario et scribi persone.

Signum Infantis Johannis, serenissimi ac magnifici principis et domini Petri dei gratia Regis Aragonum primogeniti eadem gratia, dux Gerunde et Comitis Cervarie ac domini Regis et Regno Valencie locum tenentis generalis

Qui huic sindicatum instrumento et omnibus aliis et singulis supradictis, nobis ex parte omnium predictorum, et totius generalis dicti Regni Valencie nobis eiusdem Curiam celebrantibus ut proferta que facta sit et etiam ordinata justis verbis et necessariis et per utilitatem defensionem et restaurationem dicti Regni

et totius rei publice eiusdem deliberationem in nostro maturo et digesto consilio super his auctoritatem nostram interponimus impeditum assensum providentes et volentes ex certa scientia et expresse promissa omnia et singula valere et tenere ac si per dominum dictum Genitorum nostrum ac nos ipsos qui personam suam representatum specialiter in hac parte facta esent ac si in eis specificata et declarat ea que ni et certa talia deberet et consenserunt facto de jure foro vel consuetudine aut usatiam dicti Regni. Tollentes ex nostre plenitudine potestatem omnia et singula per que de foro jure vel de facto possent promissis modo aliquo obviare fecerunt vel etiam contradicti. Quam firmum assensum, quem, et quod per corroboracionem omnium promissorum prestamus, facimus in manum et posse fidelis notarius tenentes nostra sigilla Bertrandi de Pinos, septima die junii anno a nativitate domini MCCC sexagesimo, presentibus testibus Ffrancisco de Pulchro Castello ac Thomas de Marsilio militibus Galcerando de Vilatorra ac non multis aliis in multitudine affluentibus.

Qua proferta dicto domino duci per totum generalem Regni Valencie de dictis Quingentis equitibus vel servitio eorundem usque ad ultimam diem mensis octobris proximi instantis In continenti dictus domius prorrogavit et continuavit presentem Curiam usque ad prima die mensis Novembris proximi instantis et per interim facti dictum servitium dictorum Quingentorum equitum in frontariis dicti Regni vel minus si deputandis per dictum generali visum fuerit expedire voluerint cum omnes de dicto generali per dicta die continuationis et prorrogationis dictarum Curiarum prefatus dictus Rex apud hanc Civitatem se declinet et teneatur infallibiliter declinare per faciendum iustitiam per gentibus qui sunt inter brachia dicti generalis, super modo contributionis dicte proferte et super tempora brachia tangentibus quod idem dominum dux eis promissit ex parte dicti domini Regis ac dicta proferta ab illa die in antea habeant per nulla proferta protestationem.

A. C. A. Proceso de Cortes, 3.

SYLVIA ROMEU ALFARO